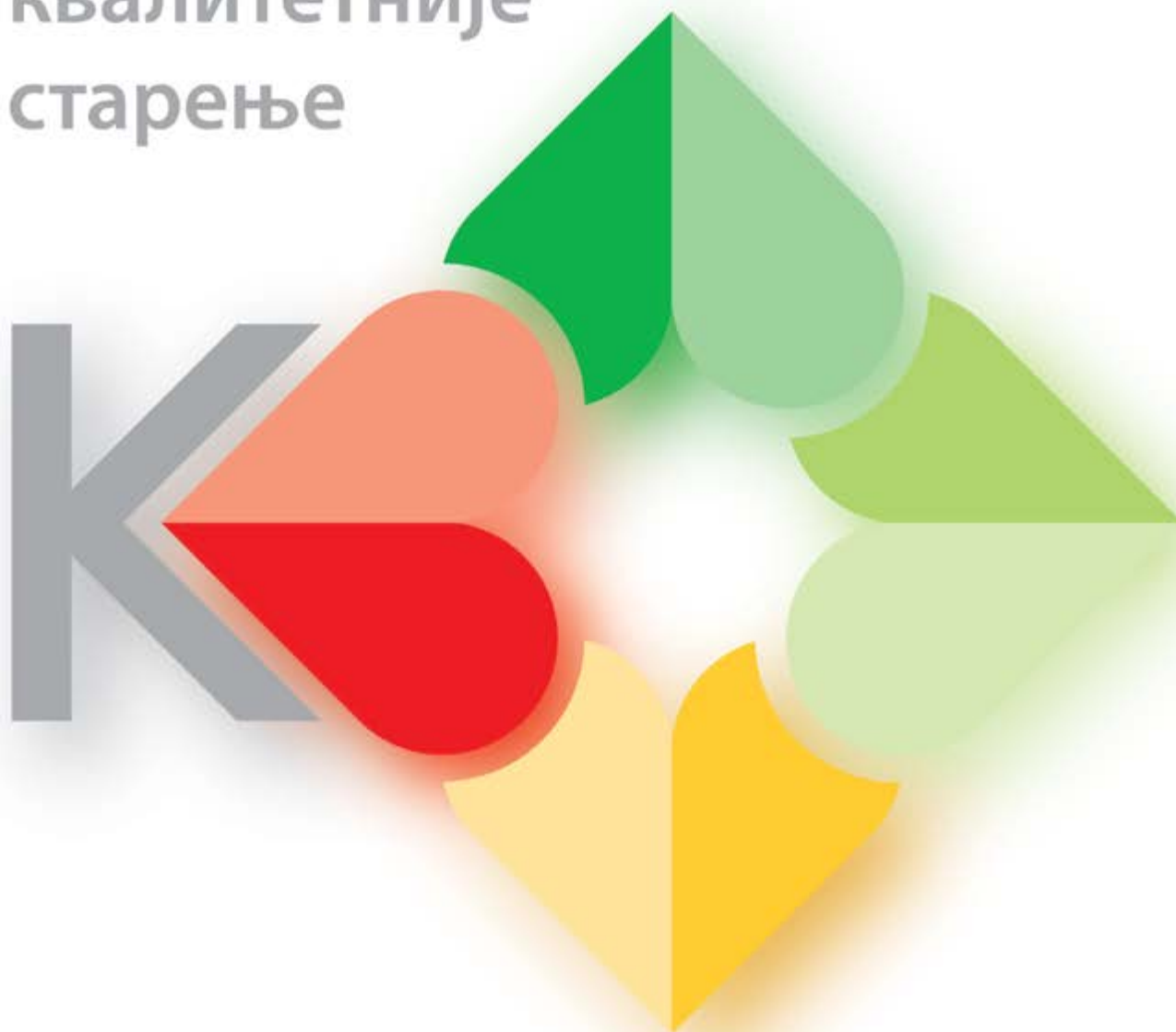

У служби хуманости

ЧАСОПИС
ЦРВЕНОГ
КРСТА
КРАГУЈЕВЦА

ГОДИНА III
БРОЈ 4-5
ФЕБРУАР 2013

Кутак за
квалитетније
старење

 Црвени крст Крагујевац

Спречавање ТУБЕРКУЛОЗЕ

• Проветравање
простора

• Мере личне
хигијене

• Хигијена
домаћинства

• Правилна
исхрана

• Довољно
одмора

• Физичка
активност

• Ако
кашљете,
заштитите
друге

Коришћење дрога, алкохола, пушење цигарета, као и пушење водених лула (наргила) поспешује настанак и преношење туберкулозе и других болести.

Реч председника Црвеног крста Крагујевца

Прим. Др. Стеван Китанић

Поштовани волонтери, сарадници, пријатељи,

Срећан сам што имам прилику да вам управо у још једном сведочанству рада и заслуга хуманиста и саме организације Црвеног крста – у четвртом броју часописа који полако гради свој пут и традицију, честитам предстојећу нам 2013.годину, да вам пожелим добро здравље, пуно радости и лепих тренутака у којима ћете уживати, јер ово је управо

ваша година – година посвећена грађанима и њиховим правима.

Година која је за нама је била, као и уосталом и многе пре ње, доста тешка у оном економском, финансијском смислу, обележена све већим кризама за преживљавањем, опстанком, бивствовањем, а онда се постепено али врло очигледно то преносило и на кризу морала, кризу породице... Црвени крст у нашем граду је у таквим околностима једно од првих попришта од којих се очекује помоћ, подршка, решење, спас. Кад год смо то могли и имали, у складу са својом мисијом и принципима смо брзо деловали, а онда када су нам могућности изостајале, и у тако тешкој години, смо се трудили да изнађемо решење и помоћ међу нашим сарадницима и волонтерима. Али да подсетим, наша се мисија огледала и огледа не само у социјалном збрињавању већ, веома значајно, у едукацијама деце и младих, здравственом просвећивању становништва, стварању бољих услова за живот старијих лица у граду, грађењу бољег места живот уопште. Да смо у томе успели и прошле 2012. године, најбоље ћу доказати једним цитатом волонтера Црвеног крста Крагујевца у којем се јасно види спрега и значај волонтаризма за друштво као целину и човека као јединке у том друштву: „Као едукатори смо пресрећни, јер је рад са децом непресушна инспирација, а као волонтери Црвеног крста смо испуњени, јер ми тако неприметно а тако значајно градимо добре људе и мењамо свет.“

Постоји ли бољи и посао него чинити свет лепшим? У години која је за нама, Црвени крст Крагујевца је, поред свих наведених послова, имао већи број активности у области прве помоћи. У претходном броју часописа је било речи о значају прве помоћи и нашим резултатима у првој половини претходне године, али ја не могу а да не искористим прилику да вам још једном скренем пажњу на важност ове гране, чије је познавање од пресудног значаја за животе људи. Подсетићу овом приликом да сваки човек треба да зна да укаже прву помоћ себи самом и другом лицу, те у том правцу иду

настојања Црвеног крста да сваки појединац буде оспособљен да прву помоћ укаже као самопомоћ, али и да унесрећена лица буду у могућности да помоћ међусобно укажу као узајамну помоћ. То је хумани гест и то може и мора да учини свако ко се нађе у близини повређеног или оболелог лица. Опште је познато да би се пружањем адекватне прве помоћи на месту саобраћајних незгода у многоме смањила смртност и последице повређивања (нпр.инвалидност) учесника у саобраћају. На националном нивоу је, па у и Крагујевцу, тај задатак поверен организацији Црвеног крста, а захваљујући управо вишегодишњем раду, изузетним резултатима и пласманима, улагању у едукације и оспособљавање високостручног кадра, Црвени крст Крагујевца је од октобра 2012. године развио и сада успешно спроводи адекватну обуку из прве помоћи у оквиру образовања будућих возача и унапређује образовање свих учесника у саобраћају у домену безбедног понашања и реаговања у случају незгоде.

И на крају ћу вам рећи да вам за познавање прве помоћи и спашавање живота угрожених не треба много: глава (сабраност, сналажљивост, способност, знање, импровизација) и десет прстију (спретност, вештина и увежбаност). **Црвени крст вам ће вам увек бити поуздан партнер.**

Не замерите што у овом тексту највише пажње посветих првој помоћи, али је то област у којој се као волонтер највише ангажујем и коју најбоље познајем. Заправо, признаћу да се потајно и дубоко надам да ће нам околности за живот у започетој 2013. години бити боље и социјално сигурније, те да ћемо се сви више посветити личном образовању, ширењу знања и стварање сигурнијег окружења за живљење. С том жељом и завршавам овај увод.

Издавач Црвени крст Крагујевац	Лектор Марица Патрновић
За издавача Невенка Богдановић	Штампа Штампариија "Спектар 7", Крагујевац
Главни и одговорни уредник Др Љубиша Милојевић	Тираж 500 комада
Издавачки одбор Др Љубиша Милојевић, председник, Прим. Др Стеван Китанић, Мр Живана Гавриловић, Катарина Мировић, Милка Игњатовић, Милица Спасенић, Радмила Милановић, Милош Ћоровић, Момчило Ћукић, Предраг Илић, Слободан Којић	Адреса редакције Ул. Светозара Марковића бр.7, 34 000 Крагујевац, Србија Тел.+381 34 332-617, 331-737 e-mail: kontakt@ckkg.org.rs
Графички дизајн Никола Богдановић	ISSN 2217-7655 Бесплатан примерак

Реч уредника

Др. Љубиша
Милојевић

РЕДАКЦИЈА овог двоброја ЧАСОПИСА је јако ПОНОСНА на врло значајна ДОБРОЧИНИТЕЉСКА остварења 2500 ВОЛОНТЕРА и 22 члана професионалног дела ЦРВЕНОГ КРСТА КРАГУЈЕВЦА, онако како то годинама запажено чине, а како и приличи најстаријем, ванбеоградском, делу ЦРВЕНОГ КРСТА СРБИЈЕ. Њихов, не само

нама знани хуманитарни рад, који је, иначе, веома транспарентан, забележићемо, наравно, онолико концизно колико нам скромна финансијска средства (подржана и од ГРАДА) дозвољавају.

Ипак, овом приликом указујемо на неколико реализованих опредељења која су значајно унапредила савремене облике нашег деловања. Најпре, формиран је "КУТАК ЗА СТАРИЈА ЛИЦА", којим су створени погодни услови да људи трећег доба изађу из свакодневнице, која веома често није лака, на дружење у клубу, на партију шаха, пикада, на чашицу вршњачкг и пријатељског разговора, на неку другу занимацију - која их изводи из могуће депресије, чини их срећнијим и бољег здравља. Друго, створени су сви услови (лиценцирани су предавачи и инструктори, изграђена адекватна наставна сала, обезбеђен едукациони материјал) за обуку из ПРВЕ ПОМОЋИ, неопходне при школовању ВОЗАЧА моторних возила, добијена дозвола за такву делатност од Министарства здравља Србије, и веома успешно се почело са радом.

Даље, штампали смо књигу "Радосник заиграних рекреативаца- као потпоре здравим стиливима живота", поводом 135 година Црвеног крста у Крагујевцу, желећи да сваком појединцу помогнемо у креирању здравих облика живљења, те да се и на том плану издигнемо на ниво развијеног света, али и да започнемо са овом формом промоције здравља овог краја.

Најзад, 2013., нотираћемо 30 година, у организацији Црвеног крста Крагујевца, спровођења изузетно прихваћене активности, коју можемо означити нашим брэндом,

под називом: "СЕЛУ У ПОХОДЕ", где кроз ангажовање здравствених радника волонтера, без обзира да ли су у активном радном односу или су још увек стручно способни пензионери, као и, на жалост, незапошљени лекари, скоро свих специјалности, у дијагностиковању и лечењу мештана наших села, која су јако остарела, демографски значајно измењена, са релативно удаљеном организованом здравственом службом. Квалитет живота ових људи подижу и у акцијама учествујући социјални, пољопривредни и ветеринарски стручњаци, онда, ватрогасци, саобраћајци, и други.

Веома интензиван волонтерски рад наших црвенокрсташа, који су скоро сви и ДАВАОЦИ КРВИ, надамо се да ће ове године бити награђени и резултатом наше започете активности код надлежних институција града да се њиховим именом назове неки градски сквер. Биће то мало хвала свих корисника ове племените течности - овим добротворима, који често и сами сиромашни и без редовног посла, нађу могућности да бесплатно помажу другима.

Посебно важном сматрамо и овогодишњу сарадњу ЦРВЕНОГ КРСТА у Крагујевцу са ДЕЧЈОМ УСТАНОВОМ У КИЈОВУ, у Јужноморавској регији Чешке, преко планинског одмаралишта у ХУТИСКО СОЛАНЕЦУ, где наша деца десети пут (о њиховом трошку) летују и друже се са чешким вршњацима, а од прошле године и са младима из Охрида, стварајући вечне пријатеље.

Штампање Часописа помогао је
Град Крагујевац.

ИЗ САДРЖАЈА

Реч председника.....	3
Реч уредника.....	4
Недеља Црвеног крста.....	5
Отворен је Кутак.....	8
Хуманитарна помоћ.....	18
Најмлађи волонтери.....	24
Стихована потпора здравих стилова живота.....	31
Сваки давалац крви је херој....	36

Недеља Црвеног крста

МЛАДИ У АКЦИЈИ

Црвени крст Крагујевца је, у складу са препорукама Црвеног крста Србије и својим годишњим Планом рада, веома разноврсним и бројним активностима обележио "Недељу Црвеног крста", учвршћујући кроз њих своје место и улогу у локалној заједници и доказујући смисао свог 136-огодишњег постојања.

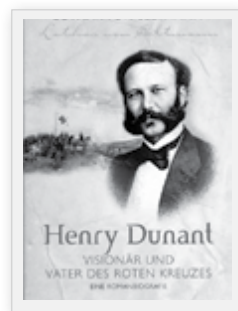
Овогодишњи Светски дан Црвеног крста и Црвеног полумесеца обележен је под слоганом "Млади у акцији". Половина од 13 милиона волонтера Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца су млади људи који имају кључну улогу у промоцији солидарности и развоју културе мира и ненасиља. Покрет препознаје њихову значајну вредност у изградњи здраве заједнице. Од 14.643 чланова Црвеног крста Крагујевца, 2056 су млади. Најактивнији међу њима су чланови Омладинске теренске јединице "Др Елизабет Рос". Чланови теренске јединице већ 27 година настоје да својим деловањем доприне потпунијем остварењу циљева и задатака Црвеног крста: учествовањем у уличним манифестацијама, показним вежбама, трибинама, обукама из прве помоћи, реализацијама акција добровољног давања крви, санитарним обезбеђивањима градских манифестација као и спортских догађаја, различитим едукацијама, па и оним физички тежим пословима као што су паковање и дистрибуција пакета за угрожено становништво.

Млади из ОТЈ "Др Е. Рос", на државном такмичењу у Београду, 2012.

Оно што их покреће на акцију, најсликовитије је описала Андреа Спасић, члан омладинске теренске јединице: "Мотивише ме жеља да помогнем некоме кичицом хуманости и обојим сиву стварност. Мотивише ме људи, њихов ентузијазам и солидарност. Мотивише ме осмех детета које први пут несигурно стаје на клизаљке, загрљај баке која ће наредно пролеће провести уз мирис ружа које смо посадили. Мотивише ме осећај и сазнање да ће крв сакупљена на нашим акцијама некоме спасити живот. Мотивише ме могућност да неком донесем Нову годину на лепши начин него иначе и пар крупних дечијих очију, који заигра када виде пакетић. Мотивише ме то што са поносом могу да кажем да сам волонтер".

Један од последњих пројеката који реализују млади волонтери, "Волонтерске маште за нове баште", има за циљ, да омладинци уреде запуштена дворишта и окућнице усамљених старијих Крагујевчана. Овај и сличне пројекте већ трећу годину подржава Градска управа за заштиту животне средине и одрживи развој.

РОЂЕНА СЕДАМДЕСЕТ ЈЕДНА БЕБА У НЕДЕЉИ ЦРВЕНОГ КРСТА

* Црвени крст Крагујевца је организовао обележавање Светског дана Црвеног крста и Црвеног полумесеца и почетак "Недеље Црвеног крста", 5. маја 2012. године у просторијама Црвеног крста Крагујевца. Тада су одржана четири полуфинална квиз-такмичења "Шта знаш о Црвеном крсту", у коме су учествовале екипе ученика петог разреда из 17 крагујевачких основних школа, показујући своје знање у различитим дисциплинама. Победничке екипе од реализованих четири полуфинала, пласирале су се на финално такмичење, које је одржано већ наредног викенда. За све учесничке екипе Црвени крст Крагујевца је припремио поклон у виду урамљене захвалнице за учешће у овој традиционалној активности Црвеног крста Крагујевца.

Победници квиза "Шта знаш о Црвеном крсту", првопласирани из О.Ш. "Мирко Јовановић"

*Трећи број часописа "У служби хуманости" је објављен у "Недељи Црвеног крста", уз финансијску подршку Града Крагујевца. У том броју су приказане најзначајније активности крагујевачке организације Црвеног крста од почетка године до краја априла 2012., али и дате информације о свечаности реализованој 16. децембра прошле године, поводом обележавања 135 година наше Организације. Часопис је прилика да и волонтери и

активисти Црвеног крста изнесу своје ставове и утиске о активностима, али и да сви људи добре воље, пронађу начин, пут и потврду да ће њихова помоћ бити најадекватнија употребљена.

*Пријем првака у Подмладак Црвеног крста је одржан на Међународни дан Црвеног крста - 8. мај у спортској хали "Парк", у Великом парку, која је у техничком смислу била најадекватнија да прими изузетно велики број "првачића". Свечаности је присуствовало око 1000 ученика првог разреда из 11 крагујевачких основних школа, а за остале ученике првог разреда (око 700) су током маја и јуна месеца припремљене и изведене свечаности у самим школама, којима су присуствовали представници Црвеног крста и малишанима уручили поклон-пакетиће.

1000 ученика првог разреда, примљено је у Подмладак Црвеног крста

Изложба "Хуманизам у дечјем стваралаштву" је традиционално део програма "Недеље Црвеног крста". Она је ове године, свечано отворена 9. маја 2012. године у просторијама Црвеног крста Крагујевца. Црвени крст је наградио 15 најталентованијих аутора ликовних и литерарних радова на различите теме. Истога дана Градска управа је у свом Свечаном салону, посебно наградила 6 аутора најбољих радова на конкурс "Причајмо о здрављу".

проф. Др Александар Живановић наградио је шест аутора, чији су радови били најбољи на конкурс "Причајмо о здрављу"

* Пријем за просветне раднике и директоре основних и средњих школа крагујевачки Црвени крст је приредио 10. маја 2012. године. То је била прилика да се још једном учврсти и унапреди сарадња са школама, као најближим сарадницима на реализацији здравствено-васпитних циљева Црвеног крста и промоцији здравих стилова живота. На овом састанку су и свечано потписани уговори са директорима четири школе у којима је од априла 2012. година започета реализација пројекта "Промоција хуманих вредности".

Потписивање уговора са директорима четири школе о реализацији пројекта "Промоција хуманих вредности"

* Поводом Националног дана добровољних даваоца крви - 11. маја у Крагујевцу је, у сали Позоришта за децу у 12 сати, одржана премијера филма "Бели Анђео", који говори о добровољном давалаштву крви. Овој пројекцији филма је присуствовало око 300 особа из редова: представника институција са којима Црвени крст сарађује у области давалаштва, добровољних даваоца крви, Клуба 25, просветних радника и ученика средњих школа. Премијеру су посебно улепшали гостујући глумци: Марија Петронијевић и Слободан Љубичић.

Глумац Слободан Љубичић се обраћа публици након премијере филма "Бели Анђео"

* Финално такмичење "Шта зна знаш о Црвеном крсту" одржано је 12. маја 2012. године, у коме су се такмичиле четири првопласиране школе са полуфиналних такмичења и то: ОШ "Милутин и Драгиња Тодоровић", ОШ "Доситеј Обрадовић", ОШ "Мирко Јовановић" и ОШ "Станислав Сремчевић". Прво место освојила је екипа ученика петог разреда ОШ "Мирко Јовановић" и награђени су заједничким одласком на позоришну представу, а на иницијативу победничке екипе, наградним излетом су обухваћене све екипе које су учествовале у финалном такмичењу. Излет је реализован почетком јуна месеца 2012. године.

* Акција "Селу у походе" за мештане села Пајазитово одржана је 15. маја 2012. године и том приликом је обављено: 19 прегледа од стране лекара опште праксе, 17 здравствених прегледа на терену, 53 специјалистичка прегледа, 12 стоматолошких и 12 педијатријских прегледа, 24 прегледа крви на глукозу, 12 прегледа на ваши, урађено 20 оптометрија, издато је 31 фармаколошко упутство, подељено 12 хигијенских пакета за ученике, 1 хигијенски пакет за школу, 11 пакета помоћи (намирнице и хигијенска средства) за социјално угрожене мештане, уручене 4 нов-

чане помоћи, обављено 20 дератизација, 7 консултација из области пољопривредне производње, узета два узорка воде на бактериолошку и хемијску анализу, одржано предавање представника Саобраћајне полиције и Ватрогасне јединице о безбедности у саобраћају, као и консултације са мештанима о употреби пољопривредних машина као моторних возила.

Седамдесет и једна беба рођена у Недељи Црвеног крста

* Акција "Пакет за новорођену бебу" је реализована свакодневно у периоду од 11. до 18. маја 2012. године, када је у Крагујевцу, у периоду "Недеље Црвеног крста" рекордно рођена 71 беба. С обзиром на досадашњи просек (око 40 беба) и број пакета добијених од Црвеног крста Србије, Црвени крст Крагујевца је имао потребу да се обрати донаторима и обезбеди додатне количине поклона за све бебе и породиље у овом периоду. Из доле наведеног списка донатора може се видети који су то појединци и фирме помогле набавку поклона за ову акцију, али је општи утисак да су ове године, иако је број беба био изузетно велики, набављени и дистрибуирани најквалитетнији поклони у последњих неколико година. Поред беби-опреме Црвеног крста Србије и донатора попут Чиссо-а, све бебе су добиле и наруквцу од сребра и каучука.

Поклоне донатора мајкама новорођених беба уручили волонтери Црвеног крста

Активности "Недеље Црвеног крста" спроведене су захваљујући хуманости следећих донатора:

1. Луиз Милер из Единбурга - Новчана донација за бебе рођене у "Недељи црвеног крста"
2. Бруно Гаши - Новчана донација за бебе рођене у "Недељи црвеног крста"
3. "Енци-менци" Чиссо-Крагујевац - Поклон-пакети за бебе и маме
4. Боса Милетић - Новчана донација за поклоне за бебе
5. Град Крагујевац - Новчана донација за штампање часописа

6. Штампарија "Спектар 7" - Додатне услуге у штампању часописа
 7. Никола Богдановић - Графичка припрема часописа за штампу
 8. Градска агенција за саобраћај - Бесплатан превоз ученика и просветних радника на пријем
 9. Спортски центар "Парк" - Уступање простора(хале) за пријем првака у Подмладак
 10. КТ "Шатори" - уступање 400 столица за пријем првака у Подмладак
 11. Александар Даниловић - Бесплатан превоз опреме за пријем првака у Подмладак
 12. Владимир Аврамовић - Уступање опреме за пријем првака у Подмладак (озвучење)
 13. Предраг Ћировић - Дизајн и припрема импровизоване торте за дан Црвеног крста
 14. Ивана Страхињић - Извођење плесних тачака у оквиру програма
 15. Јован Каблиновић и Милун - Уступање маскота на коришћење
 16. Позориште за децу - Уступање простора и опреме за премијеру филма "Бели анђео"
 17. ТУШ "Тоза Драговић" - Послужење коктела након премијере филма
 18. Спортска опрема "Бест" - Дечија спортска опрема
- У оквиру "Недеље Црвеног крста" су још и: дистрибуира-

Ученици четвртог разреда, победници градског такмичења из прве помоћи

ни хигијенски пакети за малишане из забавишта "Дуга" (донацију је обезбедио Црвени крст Србије), реализован је перформанс у Установи за децу у "Недељи здравља уста и зуба", а током маја месеца је реализовано и градско такмичење из прве помоћи за ученике четвртог разреда и четири акције добровољног давања крви за студентску популацију.

Петнаест добитника награда на конкурс "Хуманизам у дечјем стваралаштву"

Отворен је Кутак за квалитетније старење

Лекс Нонекес, Даина Толеиките - директор "Јанос" -а,
Др Драган Радовановић - председник Црвеног крста Србије

Црвени крст Крагујевца већ дуги низ година реализује програме за старије, који су дизајнирани на основу исказаних потреба самих корисника (помоћ телефоном, телефонски круг за старије, групе за самопомоћ у селу и граду). У присуству преко сто званица, међу којима су били представници Амбасаде краљевине Холандије, НВО „Yanos Public Health“, Аустријског Црвеног крста, Црвеног крста Србије, Министарства за рад, запошљавање и социјалну политику, представника локалне самоуправе, представника медија, волонтера и професионалаца Црвеног крста, тридесетог октобра, свечано је отворен „Кутак за квалитетније старење“

„Кутак представља вид новог модела партнерства и сарадње Црвеног крста и локалне заједнице. Захваљујући знању и искуству из Холандије, били смо у могућности да створимо одржив модел, где се ресурси заједнице мобилишу у циљу да се развије нека нова услуга и побољша квалитет живота старијих суграђана. Оно што је такође важно - је да се и сами старији активно укључују у све фазе пројекта од почетних испитивања потреба преко дизајнирања пројекта до његове реализације. Надамо се да ће се добра сарадња наставити и у будућности и на другим пројектима, рекао је на отварању, Др Драган Радовановић, председник Црвеног крста Србије.

„Кутак“ је део Матра пројекта под називом „Брига за старије у локалној заједници“, који Црвени крст Србије извео у партнерству са невладином организацијом из Холандије “Yanos Public Health”, а који је финансиран од стране Министарства иностраних послова Краљевине Холандије.

Директор ове невладине организације, Daina Toleukite, на отварању „Кутка“, је рекла: “Веома сам срећна и поносна што сам данас на овом месту, што присуствујем отварању кутка за стара лица, који је резултат дугог „путовања“ током, скоро трогодишњег

пројекта. Такође сам веома поносна на наше партнере у Крагујевцу, на тим Црвеног крста и волонтере који су успели да постигну ово што ми сада прослављамо. Иако се пројекат ближи крају, за вас је то тек почетак. Није важно шта је Кутак за старе сада, важно је шта ће постати. Надам се да ће постати место на коме ће се окупљати не само старија покретна лица, већ и усамљена и мање покретна лица, место у коме ће уживати у времену проведеном са својим вршњацима.“ Даина је у знак сећања на дивну сарадњу, члановима Кутка поклонила сувенир из Холандије и луковице лала.

Да би кутак био атрактивнији простор за старије особе, експерти из Холандије, су успели независно од пројекта да прикупе још 6.000 евра, за адаптацију простора. Предајући чек на поклоњени износ, Lex Nonnekes је рекао:

“Овај пројекат ће се завршити за моју колегиницу Наташу и мене у децембру ове године, то не значи да ће потребе старијих особа престати. По мом мишљењу те потребе ће расти, како буде растао број старијих особа у оквиру Европе тако и Србије и самог Крагујевца. Постоји велика одговорност за националну и локалну власт као и за друге стране као што је Црвени крст. Позивам те друге стране да наставе инвестирање у Бригу за ста-

Др Стеван Китанић, Даина Толеиките, Лекс Нонекес, Наташа Ван Кест и председник управног одбора "Јанос" -а, з-дин Ко

ре. Наравно уколико буде био потребан савет бићемо ту за вас. Адаптација кутка није била део пројекта, али током наше посете одлучили смо да дамо битан допринос, да стари у Крагујевцу имају пријатно место за сусрете са другима."

Допринос у адаптацији Кутка дали су архитектонски биро „Структура Симовић“, и изабрани извођач радова С. З. Р. „Техник“, Рача

ваност, преданост и хуманост. Људи су се мењали а циљеви и принципи рада су остајали исти. Помоћ најугроженијима, морална или материјална, безусловна и бесповратна, без обзира на старост, пол, националност или веру. Пружена из једног разлога са једним циљем да се свима омогући достојанствен живот.

Подсетићу да дуги низ година Град Крагујевац и Црвени крст имају плод-

Са жељом да Црвени крст и даље ради овако успешно, предано и квалитетно, да наставимо и продубимо сарадњу са нашим најстаријима, да клуб има много чланова и још више посетилаца, да размењујемо искуства и учимо једни од других. Проглашавам кутак за квалитетније старење, отвореним!"

Свечани тренутак улепшали су: хор ученика основне школе „21. октобар“, који је освојио друго место на такмичењу хорова у Србији и волонтери: Миланка Крестић, Живорад Ракетић, Марија Олтеан професор музике и Росвита Тополац, проф. др. физике у пензији.

Отварање је изазвало велико интересовање свих локалних и регионалних медија, као и јавног сервиса РТС 1.

Афирмативни прилози, су више пута приказивани у ударним терминима, тако да је велики број старијих суграђана позивао Црвени крст Крагујевца да честита на отварању, али и да се пријави за укључење у активности „Кутка“.

НАЈБЛИЖИ СТЕ ЉУДИМА

Током радне посете Србији, јуна месеца 2012 године, Марица Патрногић, стручни сарадник за односе са јавношћу, разговарала је са директором НВО „Yanos Public Health-a“, Даиницом Толеиките

1. Реците нам нешто више о себи, свом професионалном ангажовању и својој улози у овом пројекту.

Daine Toleikyte: Ја сам Даине Толеиките и директор сам једне холандске НВО "Јанос", која се бави јавним здрављем, одн. различитим пројектима који имају за циљ да унапреде и побољшају здравље људи, такође и превенцијом

Гости на отварању Кутка

Кутак је свечано прогласила отвореним Др Слађана Бошковић, тадашњи члан градског већа за социјалну заштиту и друштвену бригу о деци.

“Драга госпо, партнери, драги сарадници и пријатељи, Част ми је и задовољство да вам испред Града Крагујевца пожелим добродошлицу и да се захвалим на досадашњој подршци и сарадњи.

Црвени крст Крагујевца основан је пре 136 година и то је једна од највећих, најстаријих и најактивнијих организација која се бави хуманим радом. Основали су је људи који су носили у себи ентузијазам, пожртво-

ну сарадњу кроз различите пројекте и акције. Један од примера су 600 obroка народне кухиње и 3.000 ђачких ужина које финансира Град а услуге пружа Црвени крст. Сарадња осим у сфери социјалне заштите је развијена и у другим областима пре свега здравствене заштите.

Задовољство ми је да поздравим и најновију активност ове организације која је усмерена ка нашим најстаријим суграђанима. Пре месец дана на фестивалу стваралаштва старих, могли смо видети колико плодносна може бити јесен живота у адекватном окружењу уз подстицај и разумевање околине.

Др Слађана Бошковић, прогласила је Кутак отвореним

Даина Толеиките, директор "Јанос"-а

и стварањем бољих социјалних услова за људе. Један од пројеката који радимо је овде, у Србији :помажемо старим људима да побољшају квалитет свог живота, такође ми желимо да направимо систем бриге о старијима, да побољшамо њихове вештине тако да могу сами себи да помогну, да помогну људима са којима живе и који су у њиховом окружењу. Наш главни циљ јесте да помогнемо старима да остану у свом окружењу на које су навикли и да остану што дуже независни. Овај пројекат реализујемо у сарадњи са Црвеним крстом Србије, он се односи на три општине у Србији - то су Крагујевац, Пирот и Инђија, а заснива се на примерима добре праксе које смо већ имали у земљама попут Русије и Босне и Херцеговине. Оно што смо у тим примерима видели јесте да је потребно да направимо један програм социјалне бриге који ће се бавити превенцијом хроничних и менталних обољења и социјалне изолације која сама по себи може да доведе до менталних обољења и других компликација. Оно о чему ми говоримо је систем социјалне подршке односно бриге коју треба да креирамо, за разлику од институционалне бриге, а оно што смо видели јесте да је то потребно, као што су: дневни центри за бригу о старима, који су иначе много јефтинији него институционална брига коју могу да добију. Да би се потребе тих особа задовољиле потребно је: један директор и неколико социјалних радника, а остало би све сами радили стари, како би остварили своје потребе. Методе нашег рада се базирају на самој особи, у овом случају у центру пажње су старе особе. Важно је да стари схвате да су сами одговорни за стање свог здравља. Важно је да сами схвате да је њихова одговорност на томе да ли се здраво хране, да ли физички активни, да ли пуше, користе алкохол и да ли се друже са другим људима. Оно окружење у коме они живе јесте дефинитивно породица, која треба да им пружи под-

ршку, било деца или неки здравији рођаци, требало би да им пружи подршку да што дуже остану здрави. Ако ово није довољно и уколико желимо да додамо неку услугу, још је ефекат превенције већи, потребна је социјална подршка попут клубова и дневних центара за бригу. Када и ово није довољно, посебно за људе који су непокретни или слабо покретни, особе са инвалидитетом, потребно је да им се пружа нега код куће. Центри за дневне активности могу да помогну да се развију системи бриге код куће. Када су у питању слабо покретне, непокретне или инвалидне особе, чланови њихове породице морају да престану да раде, како би се бринули о њима, што је велико оптерећење за приходе. Оно што не видимо можда одмах, јесте да је овај систем

оно што желимо да се оствари, а то је да направимо један систем социјалне неге односно бриге који ће помоћи да се трошкови институционалне неге смање. Пројекат финансира холандско Министарство спољних послова у оквиру програма који се зове МАТРА - то је акроним за социјалну трансформацију односно социјалну транзицију. За нас та транзиција значи одвајање, односно престанак одласка само у институције. У Холандији ми већ имамо примере овакве праксе, ми смо отишли и мало даље, променили смо и законе па се чак и закон зове "Социјална подршка" и схватили смо да нећемо моћи да финансирамо само институционалну бригу. Наша улога као једне холандске НВО јесте да своје искуство донесемо у Србију, да га поделимо, да пружимо семинаре, обу-

Даина Толеиките је поделила своје знање са волонтерима Црвеног крста, који су на крају добили потврду о учешћу на семинару

олакшање, индиректно помаже економском систему, нпр. ако људима омогућимо да долазе у дневне центре или добију бригу у кући, онда ћемо омогућити њиховим старатељима и људима који се о њима брину да раде нормално, да иду на одмор и на тај начин ћемо побољшати квалитет услуга. Само у случајевима када немате никога ко би вам могао помоћи, када ви нисте физички у стању да се крећете или сами стигнете до дневног центра, само у том случају особа треба да добије негу која је институционализована и тада одлази у домове за старе где добија специјализовану негу. Јако је важно да учинимо све да стари буду код куће, да буду у свом окружењу, да буду што дуже здрави и на тај начин ћемо смањити и трошкове институционалне неге. И управо је то и циљ нашег пројекта и то је

ке и радионице, како бисмо помогли да се такав систем и овде примени. Лично, као политиколог,имам веома дуго искуства у имплементацији и припреми пројеката у различитим областима, у области јавног здравља, локалних власти и великих инфраструк-

турних пројеката који су се дешавали овде у Србији у вредности до 30 милиона евра и имам искуства у раду министарства и мислим да можемо да помогнемо да се та интегрисана искуства примене овде у Србији и створи такав социјални систем.

2. Како и у којој мери ће Ваш тродневни семинар значити за полазнике?

Daine Toleikyte: Семинар који ћемо имати данас, сутра и прекосутра базира се на одрживости резултата пројекта. То значи да ће учесници да науче како да развијају своје сопствене пројекте који се заснивају на локалној иницијативи, како да развијају једну идеју, како да напишу пројекат, како да одреде буџет, како да се боре да добију своја средства, како би њихов Центар био одржив и како би могао да функционише и након завршетка пројекта. Ја се такође потајно надам да ће њихова улога касније бити да уче друге. Један од циљева у оквиру Центра и јесте да шире сва своја знања и да уче друге свему што знају. Ја сам увек импресионирана у Крагујевцу активним учешћем не само младих – то је негде нормално и очекивано, већ и старијих волонтера. Они су управо ти који увек желе да покажу шта знају, да поделе своје искуство, први који постављају питања уколико им нешто није јасно и први који желе да учествују у свему што радимо. Мислим да међу свима њима постоји изузетно велики социјални капитал, који може да се искористи у активностима Дневног центра. Међу њима има бивших радника, лекара, учитеља, менаџера и потребно је само наћи начин на који ће се искористити њихово искуство и знање.

велики потенцијал јер је овде велика индустрија, имате развијену локалну економију, стране инвеститоре и јако активну локалну власт која разуме да се не треба да се развија само економски већ и на социјалном плану и веома добро разуме да је социјални аспект веома важан. Људи су овде веома љубазни, срдачни, креативни, желе да сазнају нешто ново и ја увек радо долазим овде. И надам се да ћемо у будућности развити много нових пројеката.

4. Какви су Ваши утисци о Црвеном крсту Крагујевац и како оцењујете сарадњу са овом организацијом?

Daine Toleikyte: Са Црвеним крстом Србије и Црвеним крстом у Крагујевцу имамо јако добру сарадњу, мислим да сте једна од најактивнијих организација у земљи, ми смо вас укључили као партнере у неке међународне пројекте, као организација мислим да сте неко ко је најближи људима и коме људи највише верују и да сте ви први који прискачете у помоћ када је то потребно.

др Милутин
Врачевић,
Национални
координатор
пројекта "Брига
за старије
у локалној
заједници"

ВОЛОНТЕРИ СУ УВЕК МЛАДИ

Волонтери Програма бриге о старијима поред редовних активности, били су и учесници Аква Вива фестивала здравља у Београду. Светлана Атанасковић, Зора Станковић, Миланка Крестић, приредили су програм, показавши како се може здраво и креативно старити, а Др Љубиша Милојевић имао је веома запажено излагање на тему „Улога волонтера лекара у здравственој превенцији у руралном подручју“. За свој наступ волонтери крагујевачког Црвеног крста су од организатора добили захвалницу.

Поред рада они су се и дружили, промовишући добросуседску помоћ; у дворишту породице Зоре Миладиновић у Шумарицама, обележили су Међународни дан комшија.

Били су домаћини и старим добрим пријатељима из Кастанце, члановима удружења Comitato auiti, који су им поклонили приручник за реализацију креативних радионица за старије. Иначе волонтери ове организације прикупили су значајну донацију у инвалидским помагалима, коју је Црвени крст Крагујевца поклатио Клиничком центру и Медицини рада у Крагујевцу.

У дворишту Зоре Миладиновић,
обележен међународни дан комшија

Волонтери Програма Бриге за старије, су током пролећа и лета реализовали и истраживање на узорку од 220 житеља старијих од 65 година о квалитету живота старијих особа.

Резултати овог истраживања презентовани су на трибини поводом 1. октобра Међународног дана старијих и били су полазна основа за креирање будућих активности у Кутку.

На трибини је било присутно 65 слушалаца из седам удружења и пет институција.

Поред презентације резултата, присутнима је волонтер Др Гордана Ђокић одржала предавање о здравом исхрани у трећем добу. Том приликом најављен је почетак Фестивала стваралаштва старих, који традиционално организује НВО Сунце из Крагујевца, под покровитељством Града.

Ноел Остдам преноси практична
знања учесницима семинара

3. Шта мислите о граду Крагујевцу и људима који овде живе?

Daine Toleikyte: Мислим да град има

Са поносом истичемо да су у Години активног старења и међугенерациске сарадње, а поводом Међународног дана старијих, волонтери Црвеног крста Крагујевац, Вера Алексић, Мирослав Милојевић и Арса Николић, били део делегације Црвеног крста Србије, коју је примила државни секретар за рад запошљавање и социјална питања Бранкица Јовановић. Том приликом се говорило о проблемима и потребама старијих посебно на сеоском подручју.

Арса Николић, Вера Алексић и Мирослав Милојевић

На Олимпијади спорта, здравља и културе трећег доба, која се сваке године организује у Сокобањи, поводом Међународног дана старијих, део екипе Црвеног крста Србије, чинила су три члана из Крагујевца: Др Стеван Китанић, Др Љубиша Милојевић и Првослав Варјачић.

Приликом посете Црвеном крсту Крагујевац, представница УНЕЦЕ из Женеви Vivian Brune, похвалила је и истакла као пример добре праксе међугенерациске сарадње, учешће волонтера програма бриге о старијима у обележавању Међународног дана борбе против СИДЕ у уличној акцији коју су организовали млади.

Да би Кутак што боље стартовао, волонтери и професионалци Црвеног крста посетили су 20. и 21. новембра 2012. године Центар за здраво старење Ново Сарајево у циљу размене позитивних искустава.

Едукативно – радна посета имала је за циљ да се што више упознамо са свим активностима које нуди Центар за здраво старење, од административних полова до рада бројних секција.

Домаћини су нас упознали и о програму обележавања значајних датума, како из области здравства, тако и државних, и верских празника. Искористили смо прилику да поразговарамо и са председницом Већа чланова Центра за здраво старење Сабахом Трло.

На крају дводневне посете, захвалили смо се запосленима, волонтерима и члановима новосарајевског Центра на гостопримству, изразивши жељу за наставком сарадње, и позвали их да посеће Крагујевац.

БОСА МИЛЕТИЋ, волонтер, пренела нам је утиске из посете са члановима Клуба за старија лица Чукарица

"Ми, волонтери Програма бриге о старима Црвеног крста Крагујевца, у оквиру планираног отварања "Кутка за квалитетнију старост", посетили смо и дружили се са члановима Клуба за старија лица "Чукарица".

Вишедеценијско искуство оних који воде овај Клуб видело се на сваком кораку. Начин организације времена и забавног програма за грађане трећег доба доведен је скоро до перфекције. Осмишљени начин дружења старијих су пример како је потребно организovati дан у данашње време заборављених и запостављених старијих лица.

Ништа мањи професионализам није могао да се не примети и у организовању начина обезбеђења obroка за угрожене и усамљене старије особе.

Искуства понета из ове посете биће и више него драгоцене у нашем даљем раду.

Желим да се овим путем искрено захвалим нашим домаћинима на пријему и примеру како се треба опходити према старијим лицима.

Овом свету је потребно више људи са таквом жељом да помогну и покажу

У посети Центру за здраво старење у Новом Сарајево

старијима да нису непожељни и потребни."

Током јесени будући чланови Кутка и активни волонтери Програма бриге за старије, поред припрема за почетак рада Кутка вредно су радили и у оквиру група за самопомоћ.

Били су домаћини члановима група за самопомоћ из Врбаса и Бора.

Циљ дружења је био размена искустава, успостављање међусобне комуникације и планови за сарадњу у наредном периоду.

Укупно је на дружењу била 41 особа. Поред чланова група присутни су били стручни сарадник за програмске активности из Црвеног крста Врбаса, 3 члана Геронтолошког друштва и Центра за социјални рад из Бора, координатор програма бриге о старима и секретар Црвеног крста Крагујевца.

Након кратког упознавања и презентације досадашњег рада чланова група из Крагујевца, Врба-

Дружење са члановима Клуба за старија лица - Чукарица

са и Бора, сви су констатовали да је постојање оваквих група веома корисно, како за саме чланове тако и за заједницу, па је заједнички закључак био да и даље треба развијати активности ових група и формирати нове како би се решавали проблеми који су последица изолованости и усамљености и недовољне информисаности старијих.

Домаћини су госте провели и кроз град, показали најзначајније историјске и културне споменике. Обишли су и Шумарице, где је испред споменика стрељаним ђацима, чланица групе из Врбаса одрецитовала „Крваву бајку“ Десанке Максимовић.

Гости из Врбаса и Бора у Крагујевцу

Размењени су контакт телефони и договорено дружење на пролеће у Бору и Врбасу.

Представници AGE UK :David Richardson (Velika Britanija) i Vahida Huzejrović (Slovenija), долазили су у мониторинг рада група за самопомоћ, када је закључено да је корисно развијати рад оваквих група, и размењивати искуства са групама из других средина, а обавезно редовно подсећати надлежне на проблеме који муче старије и иницирати промене закона како би се побољшао положај старијих.

David Richardson

Vahida Huzejrović

Милица Вулетић - градски омбудсман, Добрица Миловановић - представник Града, Њ. Е. амбасадор Краљевине Холандије Лоран Стокфис и Зорана Катарановски

ЊЕГОВА ЕКСЕЛЕНЦИЈА АМБАСАДОР КРАЉЕВИНЕ ХОЛАНДИЈЕ У ПОСЕТИ "КУТКУ"

Његова екселенција амбасадор краљевине Холандије у Србији, Лоран Стокфис, одлучио је да међународни дан људских права обележи заједничким дружењем са члановима Кутка чији је број за три месеца рада порастао на 70. Дружење је било планирано за 12. децембар, али је због временских неприлика, одложено за 31. јануар 2013. године.

Њ. Е. захвалила се присутнима што су се одазвали позиву Амбасаде Краљевине Холандије и Црвеног крста Крагујевац, да проведу време у дружењу и том приликом је рекао: "Веома је важно да на данашњи дан, пренесемо поруку да је битно за појединце, за старије особе да узму активно учешће у друштву. Они имају доста искуства и доста знања које могу да пренесу. Драго ми је да данас видим и старије и младе како раде заједно. Поштовање људских права тиче се и старијих особа, које у свом трећем добу треба да се активније укључе у друштво и остварују контакте са другима."

Међу гостима били су Милица Вулетић, градски обудсман, Добрица Миловановића, представник Градског већа за међународну сарадњу, представници Црвеног крста Србије, представници институција и удружења из Крагујевца, са којима Кутак сарађује и млади чланови омладинске теренске јединице Др Елизабет Рос као и

представници канцеларије за младе Госте је поздравила Др Јасмина Недовић, нови члан Градског већа за социјалну заштиту и друштвену бригу о деци, која је у првој посети Кутку изјавила да као онколог одлично зна колико је сваком човеку, а пре свега старијој особи од изузетног значаја чаша воде из руке свог ближњег, нежни стисак руке и речи утехе. Она је том приликом изјавила да подржава активности намењене старијима, а у циљу очувања њиховог здравља и достојанства.

Др Јасмина Недовић -члан Градског већа за социјалну заштиту

Гостима се обратила и Наташа Тодоровић, стручни сарадник у Црвеном крсту Србије, чији допринос у заштити и промовисању права старијих превазилази професионалне обавезе и уобичајене стандарде.

"Ваша екселенцију, драги пријатељи, гости, професионалци и активисти Црвеног крста Крагујевца, част ми је да вас поздравим у име Црвеног крста Србије у овом простору који смо заједно са партнерима из Холандије и локалном самоуправом замислили

као кутак у коме ће старији моћи да се активирају, друже, да обнављају своје социјалне везе и мреже, али и да се осећају сигурно и безбедно. Такође да стичу и нове пријатеље међу младима. Црвени крст Србије као најстарија и највећа хуманитарна организација од свог оснивања бави се пружањем помоћи угроженим лицима, али такође покушава и да побољша квалитет живота људи. Један од наших главних циљева, није само пружање конкретне помоћи већ и јачање капацитета угроженима кроз едукације, трансфер знања о различитим проблемима који их се тичу.

Две хиљаде једанаеста година била је година волонтера, 2012. активног старења и међугенерациске сарадње, а 2013. је година активног грађанског учествовања. Наш циљ је да развијемо свест код људи, а у овом случају код старијих да преузму иницијативу да буду активни чланови друштва, али и да преузму одговорност. (Имају своја права и обавезе). Старији из Крагујевца су управо добар пример за активно учествовање, они покушавају да реше проблеме у својој локалној заједници, у својој улици, активно учествују у глобалним кампањама које се тичу права старијих, јер сматрају да старији имају права на слободу од дискриминације, насиља, право на социјалну и здравствену заштиту, право на рад, на личну својину и да у друштву има места за све без разлике." рекла је Наташа Тодоровић

Прослава Дана људских права, била је и прилика да се покажу резултати тромесечног рада „Кутка“. „Кутак“ је добио свој лого, који асоцира на место, уживања, дружења саветовања, волонтирања и међугенерациске солидарности.

У различитим активностима „Кутка“ током три месеца рада учествовало је око стотину старијих особа: кон-

Жижа Ђорђевић (обележена стрелицом), у разговору са Милом Вермезовић

тролише се здравље, притисак, шећер у крви, играју се шах карте, чита се штампа, размењују искуства, учи се кроз радионице, израђују се ручни радови, пева, глуми, свира и ужива у старим фотографијама.

Колико контакти у Кутку, значе појединим људима сведочи и писмо које је написала Жижа Ђорђевић, дугогодишњи волонтер Црвеног крста, после првог дружења у Кутку. Она данас живи у Геронтолошком центру

МОЈЕ ДРАГЕ ВОЛОНТЕРКЕ!

Одлучила сам: ово неће бити писмо – ово ће бити и више од тога! Само да не недостану речи јер се сећања на све доживљено тога дана спотичу о осећање страха: могу ли речи да искажу захвалност и радост и да пренесу стање душе после нашег тако лепо доживљеног.

Био је то хладан децембарски дан, а у мојој души зебња чиним ли добро што други дан моје породичне славе идем. Али одлучила сам: идем! И нисам се покајала. Дочекали су ме моји из Црвеног крста пуни пажње и лепих речи. Познанство дуго, проверено обостраним осећањем пријатељства и припадности.

Атмосфера, која извлачи и последњи атом напетости и у сваку пору увлачи, а у душу посебно, опуштено и безбрижност.

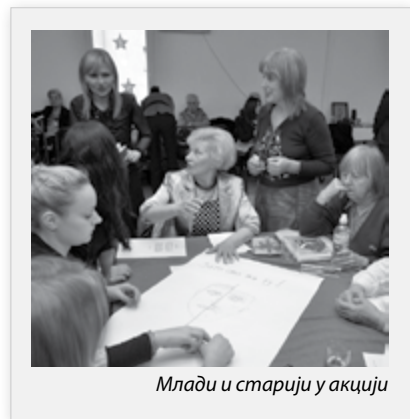
И на крају испратили су ме песмом "Тихо ноћи моје злато спава...". И док су последњи акорди те песме до моје

душе стизали, сетих се: том песмом ме је смиривала бака у мом јаду кад сам се ојађена и огорчена суровошћу мојих вршњака враћала у њено топло крило испраћена повицима: Ћопавице, Ћопавице!

Драге моје из Црвеног крста, ако сам оставила нешто недоречено не љутите се, магли ми се поглед од суза, топлих, готово врелих и за све доживљено тога дана ХВАЛА ВАМ!

23. децембар 2012. године ВАША ЖИЖА

Жижа је била гост Кутка и 31. јануара и активно учествовала у радионици која је имала циљ да млади и стари заједно направе идејно решење плаката: са мотом млади и старији у акцији (иначе Жижа је и даље активна, па је за потребе Кутка обезбедила донацију у књигама, а њени потомци поклонили су 10.000 динара за потребе програма бриге за старије).

Млади и старији у акцији

Инспирацију за радионичарски рад млади и старији имали су у фотографијама Мине Делић, чију је из-

ложбу свечано отворио амбасадор Краљевине Холандије. Уједно то је прва изложба отворена у оквиру „Кутка“.

Мина Делић, аутор изложбе

Мина и њен колега волонтер Црвеног крста Марко Миловановић су током трочасовног дружења фотографисали учеснике и госте у различитим активностима, а онда је Мина Делић пред крај сусрета, одржала краћи курс о пребацавању фотографија на рачунар и на задовољство свих пројектовала фотографије на велико платно.

Амбасадор је у знак сећања на сусрет и дружење, члановима Кутка поклатио фото апарат

Милка Игњатовић - председник већа клијената, прима поклон од Њ. Е. амбасадора Краљевине Холандије,

Захваљујући се амбасадору Милка Игњатовић, председник Већа клијената, је обећала у име чланова Кутка, да ће уз помоћ младих, фотографије снимане новим апаратом поставити на фејсбук страницу Кутка и што скорије припремити своју прву праву изложбу фотографија, попут Мине Делић.

Фотографи су забележили и такмичење три мешовите екипе „лала“; победа и учешће у игри прослављени су уз музику. Чланови музичке секције, којом руководи Светлана Атанасковић :Жика Ракетић, Марија Олтеан, Росвита Тополац и Жика Пантовић, анимирали су све госте, који су, као и Њ .Е., певали песму “Тихо ноћи”.

На крају дружења у име чланица секције за ручни рад Добрила Десивојевић, поклонила је Њ. Е. шал капу, цртеж Програма бриге за старије, а жене из села Ратковић које су допутовале дан раније да би присуствовале догађају, поклониле су му својих руку дело - бојено суво цвеће.

Дружење је завршено колом и коктейлом. Заједнички став свих је да је сваки дан добар дан да се скрене пажња на права старијих и донесу мере против њиховог запостављања, сиромаштва и занемаривања.

Дружење, забава, спортско - рекреативне активности, волонтерске активности, сликарска и музичка секција, здравствено превентивна гимнастика, предавања, прославе и још низ других активности

Добрила Десивојевић у име чланова Кутка, Њ. Е. предаје поклон

ПРАВА СТАРИЈИХ ОСОБА

Приредили
Наташа Тодоровић, психолог
др Милутин Врачевић

Широм света, удео особа старијих од 60 година у популацији је у порасту и тај пораст ће се наставити услед опадајућег наталитета и повећане дуге вечности.

Очекује се да број особа старијих од 60 година порасте од 600 милиона у 2000. години на преко 2 милијарде у 2050. Овај пораст ће бити највећи и најбржи у земљама у развоју где се очекује да ће број старијих особа троструко порастати у наредних 40 година. До 2050. године, преко 80 посто старијих особа живеће у земљама у развоју. Истовремено, број “старијих старих” особа (овде се мисли на особе преко 80) у развијеним земљама ће достићи невиђене размере¹. По први пут у историји човечанства до краја 2010 број старијих преко 60 година премашиће број деце до 5 година.

Старији мушкарци и жене имају иста права као и сви остали: сви смо рођени са истим правима и то се не мења како старимо. Упркос томе, права старијих особа су највећим делом невидљива у оквиру међународног права.

Упркос постојању Универзалне декларације о људским правима²,

¹ Извор: Дивизија за становништво Службе за економска и социјална питања Секретаријата Уједињених нација, Истраживање Светске популације: <http://esa.un.org/unpp>

²Универзална декларација о људским правима основана 1948 се данас признаје као обичајно право које обавезује сваку државу у свету. УН су сакупиле преводе Универзалне декларације људских права на преко 300 језика и дијалеката: www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/SearchByLang.aspx

Др Милутин Врачевић, панелиста у радионици која се тиче дискриминације и насиља над старијима, на конференцији "Јачање права старијих широм света" одржаној у Osnabrück-у, Немачка од 5. до 7. децембра 2012. г

старије особе нису изричито препознате или признате међународним законима који се тичу људских права, а који правно обавезују државе да буду свесне права свих људи. Само једна међународна конвенција о људским правима (Међународна конвенција о заштити права свих радника миграната и чланова њихових породица) залаже се против дискриминације на основу година. Постоје обавезе према правима старијих особа, као што је Мадридски акциони план о старењу (МИПАА). Међутим оне нису правно обавезујуће и стога владама намећу само моралну обавезу да их реализују.

Неопходна је нова конвенција Уједињених нација која би осигурало да старије жене и мушкарци могу да остваре своја права.

У последње две године организације цивилног друштва широм света заговарају доношење нове конвенције, међу њима је и Црвени крст Србије и мрежа ХуманаС.

Како старе, старијим особама је потребна одговарајућа финансијска помоћ, прилике да пронађу одговарајући посао уколико желе да остану активни и приступ одговарајућим здравственим и социјалним услугама, укључујући дугорочну негу. Све већи број жена које доживе дубоку старост такође представља велики изазов за творце политике и прописа.

Недостатак политике која се бави тим питањима осуђује милионе старијих особа да живе живот у сиромаштву уместо да се препозна и призна активни економски и друштвени допринос

који могу да пруже у својим породицама, заједници и друштву у целини.

Како се крше права старијих особа ?

Права старијих особа се крше на различите начине укључујући :

- Права старијих особа на слободу од дискриминације
Старијим мушкарцима и женама се често оспорава приступ услугама, запослењу или им се не указује поштовање због њихових година и других фактора као што су род или посебне потребе.

- Право старијих особа на слободу од насиља
Старији мушкарци и жене су често злостављани, укључујући вербалним, сексуалним, психолошким и финансијским путем.

- Право старијих особа на социјалну заштиту
Многа старија лица не уживају финансијску заштиту као што су пензије и други облици социјалне заштите. Недостатак сигурног минималног прихода може да натера старије особе и њихове породице у сиромаштво.

- Право старијих особа на здравље
Старије особе могу да не добију одговарајућу здравствену и социјалну негу због својих година. Може доћи до одбијања да им се пружи нега или им се могу указати лоше или недовољне услуге.

- Право старијих особа на рад
Понекад се старије особе окарактеришу као "неодговарајуће за рад"

на основу њихових година – ово је кршење људских права на радном месту. Свако има право да слободном вољом изабере занимање. Штавише, старије особе су понекад принуђене да престану са радом због обавезујућих старосних граница пензионисања.

- Права старијих особа на личну својину и право наследства
У многим деловима света, наследно право, како статутарно тако и обичајно, онемогућава женама свих година право да наследе некретности након мужевљеве смрти. Чланови породица често отерају удовицу са земље или им одузму имање што представља кршење њиховог права на једнакост у поседовању, руковођењу и располагању некретности.

Шта би конвенција чинила?

Борила би се против старизма и старосне дискриминације (довела би до смањења старосне дискриминације и старизам; обавезала државе које су ратификовале конвенцију да усвоје недискриминаторске законе; скренула пажњу на многобројне дискриминације којима су старије особе изложене; створила основу за заступање, јавну свест и образовање по питању права старијих особа; ојачала одговор друштва на изазове демографских промена и унапредила солидарност међу генерацијама).

Променила животе старијих људи (помогла би старијим лицима да воде достојанствен живот; променила виђење старијих лица као примаца помоћи у појединце који имају знање, моћ и искуство; омогућила веће поштовање према старијим особама и ојачала међугенерациску солидарност).

Разјаснила одговорности (створила неопходни правно обавезујући оквир права старијих особа у складу са одредбама међународног права: разјаснила која су права старијих особа и који су минимални стандарди и неопходно деловање како би се они заштитили; учинила видљивим одговорности држава и осталих актера према старијим особама).

Побољшала одговорност (обезбедила механизам за извештавање и формално демонстрирање одговорности за деловање држава према старијим особама; обезбедила систем одговора на кршење права старијих особа;

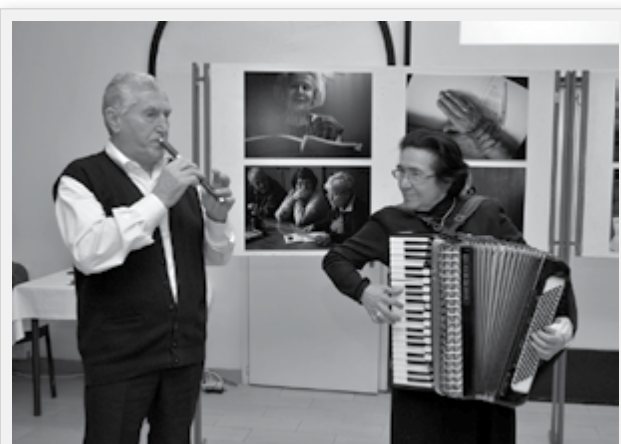
охрабрила postojeći dijalog među državaма чланицама УН, цивилног сектора, организација, НВО-а, приватног сектора и самих људи, путем праћења имплементације).

Усмеравала доношење политике - прописа (обезбедила оквир

за усмеравање доношења одлука по питању политике; подстицала прикупљање података обрађујући пажњу на узраст, како би се утицало на политичке одлуке: промовисала програме који воде рачуна о годинама; помогла владама да врше праведнију расподелу средстава;

охрабривала већу развојну помоћ за програме који су намењени старијим особама; довела до обуке особља које пружа здравствену негу, запослених, правосуђа и других који се баве питањима старијих особа; усмеравала приватни сектор како може да заштити права старијих особа).

АКТИВНОСТИ У "КУТКУ"

Музичка секција

Ручни рад

Гимнастика за треће доба

Ликовна секција

Дружење, спорт и забава

Радионице, предавања, трибине

Хуманитарна помоћ особама у стању потребе

Вера Алексић - волонтер, у акцији "Корпа доброте"

Под насловом "Крагујевац брине о својим сеоским подручјима" објављен је дневном листу Политика од 22. октобра 2012. године, текст секретара Невенке Богдановић као одговор на питање новинара "Ко ће у Србији следеће зиме бити најугроженији". Текст у целисти преносимо у овом двоброју часописа

КРАГУЈЕВАЦ БРИНЕ О СВОЈИМ СЕОСКИМ ПОДРУЧЈИМА

У 25 села регистровани смо 115 особа, старијих од 65 година, у стању социјалне потребе. Што ће рећи: без новца

У котлинама планина Рудник и Црни врх крагујевачка општина има укупно 56 села, што представља изазов за предстојећи зимски период. Прошле зиме наша предност је била у томе што смо на време почели да пружамо помоћ становништву, па кад је у фебруару проглашено тих 13 дана ванредног стања ми смо већ имали информације о томе где су најугроженији, коме треба помоћи и до чије куће се морамо пробијати. Наша предност је била и у томе што су све институције биле у вези тако да није могло да се деси да неколико пута покријемо једну породицу а да

нам неко други остане незаштићен. Да Крагујевац брине о својим руралним подручјима показује и то да смо 2011. прогласили „Годином шумадијског села“. Село има своје тешкоће, а то је застарела пољопривредна механизација, то су уситњени поседи и већином старачка домаћинства. Укупно у крагујевачкој општини у селима живи око 30.000 становника. Од тога, у шест села је више од хиљаду, у седамнаест села од 500 до 1.000, у 25 села од 200 до

500, у осам села мање од 200 и у пет села мање од 100. Тамо где је мање становника углавном су старачка домаћинства.

Кад је о бризи о старим особама реч, могу да кажем да ми од 1983. године организујемо акцију „Селу у походе“. Организујемо је у селима удаљеним од здравствених центара, с лошим путевима, где је због старости становништва потребна додатна здравствена контрола. Поред старости и болести, у селима постоје и други проблеми, на пример, недостатак породичне бриге, лоша исхрана итд. „Селу у походе“ организујемо у пролеће и јесен, а у тим акцијама учествују и лекари специјалисти до којих становници села тешко долазе. Они тешко долазе и до лекара опште праксе јер, рецимо, један старац из Ациних Ливада нам објашњава да од његове куће до прве амбуланте има седам километара, а до прве апотеке још шест километара. Са 70 година он мора да седне на трактор да би стигао и до лекара и до апотеке. Лекари специјалисти тих дана током наших посета селима обаве укупно од 400 до 500 прегледа.

Током ових акција у 25 села регистровани смо 115 особа, старијих од 65 година, у стању социјалне потребе. Што ће рећи: без новца и без

Подела сувог оброка најугроженијим Крагујевчанима

редовних примања. О томе какав је њихов проблем довољно говори податак да је чак 71 особа била старија од осамдесет година. То су болесни, слабо покретни људи, с минималним примањима или без примања. Они кажу да не знају чега да се одрекну, хране или лекова, јер немају и за једно и за друго. Што се огрева тиче, солидарност међу становништвом постоји, тако да се није десило да се неко од њих смрзне. Помоћ лекара током ових посета је велика јер их они саветују како да се понашају у условима које доноси невреме.

Подела пелена и помагала за одрасле и децу

Уверили смо се у то колико су ове посете лекара старим људима значајне и зато сматрамо да би Министарство здравља требало да препоручи и осталим локалним самоуправама сличне акције. Лекари крагујевачког Клиничког центра сад иду с нама „У походе“ као волонтери, или настојимо да оне тек пензионисане специјалисте такође укључимо у ове посете.

Прошле зиме проблем је био како доћи до забачених села и зато смо користили помоћ алпиниста и планинара који имају специјалну опрему за кретање по снегу. Они су стизали до усамљених стараца и јављали су телефоном нама доле у бази како им је. После фебруарске хладноће анализирали смо наше посете да бисмо знали како да се припремимо убудуће. Забележили смо, рецимо, савет планинара да током зимских посета старцима не носимо тешке конзерве него лакше товари с храном јер велики терет отежава њихово кретање кроз снег.

Ове старе особе не желе да се током зиме преселе у град код своје деце. Кажу, неће да их оптерећују јер и они тешко живе. Неће ни у геронтолошке центре – на такав живот, кажу, нису навикли. Али зато се неки од њих суочавају с елементарном немашти-

ном. За њих је можда решење „храна на точковима“, што значи да би народне кухиње из општинских центара требало да превозе оброке до далеких села и да тако олакшају живот овим старим људима.

За социјално угрожене старије током зимских месеци до краја 2012, волонтери Црвеног крста, дистрибуирали су 31 кг гардеробе, уручили 15 паковања пелена за одрасле, издали једне штаке, једна инвалидска колица, један дубак за опоравак и једну шеталицу. Обављено је седам одлазака на терен, од којих два на сеоско подручје

У оквиру акције За сунчану јесен живота, подељено је 32 пакета.

Црвени крст Крагујевца током читаве године помаже људима у невољи и пружа додатну помоћ деци која су рођена у сиромаштву или на маргинама друштва. У томе нам помажу, сарадници али и људи добре воље, пријатељи и донатори.

Традиционалним акцијама и пројектима пружена је помоћ у пакетима хране за 204 породице, у пакетима хигијене за 11 породица, у половној одећи и обући за 546 лица, и бебиопреми за 137 породица и пакетима пелена за бебе за 18 најугроженијих породица.

Подружнице и основне организације Црвеног крста, по својим одлукама су такође у 2012 години доделиле 196 новчаних помоћи за социјално угрожене породице у укупном износу од 230.629,50 динара, најчешће за набавку лекова, медицинских помагала, за лечење оболелих, као и помоћ у пакетима хране у износу 350.209,20 динара.

Град и Влада Републике Србије обезбеђују средства и намирнице за реализацију 600 obroka, шест

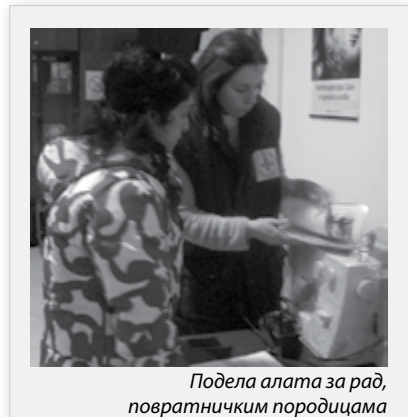
дана у недељи за најсиромашније Крагујевчане. Цена једног obroka у 2012 је била 62,49 динара

ОСНАЖИВАЊЕ ПОВРАТНИЧКИХ ПОРОДИЦА

За Србију прихватање лица на основу споразума о реадмисији обухвата обавезу да прихвати своје грађане који нелегално бораве на територији друге земље и низ других активности усмерених на њихову поновну интеграцију у све сфере живота у Србији.

Враћене породице слабо познају језик, углавном су без посла, потребног образовања, поједини и болесни а без потребне документације неопходне за остваривање права из социјалне и здравствене заштите.

Црвени крст Крагујевац у сарадњи са Црвеним крстом Србије, помаже на локалном нивоу повратницима и успешно спроводи мере из свог дома на везано за оснаживање повратничких породица.

Подела алата за рад, повратничким породицама

У 2012. години смо у више наврата помогли 25 повратничких породица. Поред пружене психо-социјалне подршке, уз помоћ донатора из Америке, WESTERN UNION -TENFORE је реализован и пројекат којим смо обезбедили помоћ у набавци намерница, хигијенских пакета, одеће и алата за рад, који су у складу са њиховим потребама. Од наведеног броја за петоро појединаца смо организовали курсеве за припремаче хране и конобаре, којима смо их оснажили како бисмо спречили секундарне миграције и помогли да имају квалитетнији живот у локалној заједници.

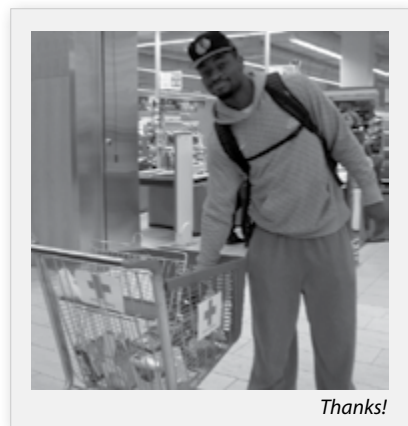
КОРПЕ ДОБРОТЕ

Црвени крст је током године организовао пет сабирних акција

Дружење студената из европске студентске асоцијације АЕЕГЕ-а, са децом из колективног центра "Трмбас"

(прикупљане су књиге, школски прибор, средства за хигијену, одећа и играчке) и то кроз акције Друг-другу, Светски дан без аутомобила, Дан отвореног срца, Дечје недеље, Недеље солидарности. Сабирне акције су реализоване у сарадњи са волонтерима из подружница Подмлатка и Омладине, Студентске асоцијације Правног и Економског факултета, Студентске организације „АЕГЕЕ“, ФИЛУМ-а, Ћачких парламента Прве и Друге крагујевачке гимназије и Политехничке школе.

Thanks!

Пословодство Тапацрнице поклонило је гардеробу за 72 одрасле сиромашне особе.

Ученици основне школе „Станислав Сремчевић“, организовали су сабирну акцију представу, и аукцију домаће зимнице. Том приликом прикупљена је значајна количина обуће, одеће и новца, који је намењен деци са тешкоћама у развоју.

Поред поменутих акција, издвајамо акцију Корпа доброте, која је реали-

зована у два наврата у Мегамаркету "Рода" и у "Темпу" са Удружењем секретарица Града Крагујевца, где је прикупљено око 70 кг артикала хране и хигијене за помоћ угроженим породицама. Том приликом смо искористили да посредујемо око донације три метра дрва за самохрану мајку из Ердеча.

У сарадњи са "Шумадија фестом" грађани су у замену за гратис карту, доносили у просторије Црвеног крста намирнице и том приликом прикупљено је и подељено сиромашнима око 200 кг прехранбених производа. "Шумадија фест" је и за акцију добровољног давања крви поводом Светског дана младих, поклонио 48 карата за музички фестивал.

Као додаток редовном топлом obroку корисницима програма Народне кухиње, на Светски дан борбе против глади, 17. октобра, млекара Границе, поклонила је јогурт, СТР Седеф желе бомбоне, "Житопродукт" кифле, и самостални пољопривредни

проф. П. Веселиновић председник организационог одбора Трке

произвођач Милинко Миливојевић - јабуке.

У традиционалној хуманитарно-рекреативној акцији За срећније детињство, чији је покровитељ Град, продато је 13.550 стартних бројева, по цени од 50,00 динара, а путем донација предузећа и установа прикупљено 216.660,00 динара, тако да је укупан приход остварен у овој акцији износио 894.160,00 динара.

Одлуком организационог одбора ове акције, половина прикупљених средстава припада подружницама Подмлатка и омладине Црвеног крста и иста ће се утрошити за потребе најсиромашнијих ученика школа, а друга половина за програме Црвеног крста намењене угроженој деци.

Донатори су Стан сервис, ЈКП Чистоћа, ЈКП Водовод и канализација, Престиж плус, подружница Црвеног крста Застава Ковачница, Шумадија сајам, Енергетика, АД Застава ковачница, ЈКП Паркинг сервис и Дунав банка.

Првопласирани учесник трке Лука Ристић, ученик седмог разреда ОШ Мома Станојловић, награђен је летовањем у Охриду 2013 године у пратњи једног од родитеља.

Дејан Милошевић и Мајкл Скот у посети Црвеном крсту Крагујевац

Затворени базени "Парк" другопласирани су наградили једномесечним комплетом карата за затворени базен, а трећепласирани је на поклон добио лопту са потписом познатог америчког кошаркаша Мајкла Скота који је док је играо у дресу крагујевачког Радничког сем бравура на терену, показао и своје манире ван спортског терена и најмлађим суграђанима донирао пакете хуманитарне помоћи и спортске реквизите.

Хвала!

КАКО ВИ МОЖЕТЕ ПОМОЋИ ?

- Учлањивањем у Црвени крст Крагујевца 100 динара годишња чланарина
- Волонтирањем у подружницама Црвеног крста
- Давањем крви
- Поклањањем одеће, обуће и других материјалних добара
- Донирањем новца:
 - *У касице
 - *Уплатом на жиро рачун Среда банка 150-2716-41, са назнаком "Уплата донације"
 - *Куповином производа и услуга Црвеног крста (честитке, стартни бројеви, ручни радови, услуге ресторана Црвеног крста)

"ЗАДРЖИМО ИХ КОД КУЋЕ"

Наша организација се и ове године трудила да колико су могућности

дозвољавале помаже деци са сметњама у развоју са сеоског подручја. У сарадњи са Удружењем "Снага пријатељства Amity" и Међународним клубом жена, спроведен је пројекат "За квалитетнији живот деце са сметњама у развоју из крагујевачких села".

Током пројекта смо подели пелене за 37 деце са сметњама у развоју и 21 дете у више наврата превезли до здравствених и рехабилитационих установа.

Реализовали смо 4 излета за 32 деце из 14 села из околине Крагујевца (Чумић, Десиминовац, Корићани, Дивостин, Лужнице, Бечевица, Трмбас, Страгари Рамаћа, Ердеч, Доња Сабанта, Церовац, Дреновац и Влакча).

Дестинације које смо одабрали су Соко бања и Буковичка бања надомак Аранђеловца. Водили смо рачуна да деца могу да издрже даљи пут и испрате предвиђене активности током боравка у поменутих местима. Због већег броја деце и природе њихове болести у пратњи током сва четири излета су била и 4 родитеља и сарадници Црвеног крста: Агата Живојиновић, Бојка Ћировић, Љиљана Лалосевић, Јован Лековић, Владимир Јевтић и дугогодишњи волонтер др. Љубиша Милојевић.

Захваљујући подршци и разумевању институција из Аранђеловца, деци и пратиоцима је омогућен бесплатан улаз у Рисовачку пећину и Народни музеј.

Милица Миленковић - секретар Црвеног крста Соко бања, домаћин малишанима из Крагујевца

Посебно нас је обрадовала заинтересованост деце која су пажљиво слушала причу о настанку пећине, кристала и пећинском начину живота људи и животиња и радознано постављала питања. Веома интересантна им је била и прича о музеју, нашој историји и култури. Изузетно леп остатак дана смо провели у парку Буковичке Бање, уживајући у лепотама природног окружења.

Боравак у Соко Бањи је био исто леп и посебан. Уз несребичну помоћ колегинице Милице Миленковић из Црвеног крста Соко бања смо обишли град, деца су се играла на Бованском језеру и локалној плажи Жупан.

Утисци и запажања су били изузетно позитивни јер су деца имала прилику да се међусобно друже, упознају нову средину и смање изолованост. Готово свима је ово једини излазак из њиховог окружења овог лета.

Током читавог путовања деца су била видно расположена и срећна уз питања о времену нашег следећег сусрета. Нас као реализаторе посебно радује чињеница да су сви родитељи били задовољни и захвални за ову активност, а посебно они који су имали мали страх због одвајања деце. Један од упечатљив тренутак ће остати у сећању када је дечак Марко Манојловић поклатио свој цртеж Управи Рисовачке пећине, назвавши је "Пећина драгуља".

Амити и Међународни клуб жена су за сву дечицу обезбедили новогодишње пакетиће.

Тридесет и двоје деце, из четрнаест крагујевачких села, облишли су Соко бању, Буковичку бању, Аранђеловац, захваљујући Међународном клубу жена и Amity-ју

ЈЕДАН ПАКЕТИЋ МНОГО ЉУБАВИ

Пред крај сваке године акцијом "Један пакетић много љубави" се трудимо да обрадујемо што више деце дарујући им играчке и слаткише као новогодишњи поклон.

Уз помоћ донатора НВО "Љуби ближњег свог" и Црвеног крста Србије обезбедили смо пакетиће за најмлађе суграђане поводом празника. У сарадњи са Удружењем младих Крагујевца КГ ПОЛИС, спровели хуманитарну акцију "Млади за најмлађе" којом смо прикупили средства за куповину пакетића од продатих честитки за децу корисника програма народне кухиње и из Колективног центра "Трмбас". У Црвени крст су пристигла 663 ликовна рада. Стручни жири у саставу Агата Живојиновић стручни сарадник Црвеног крста, професор ликовне културе Војислав Илић из школе "Милутин и Драгиња Тодоровић" и учитељ Зоран Тодоровић из школе "Радоје Домановић" одабрао је 7 најбољих радова за штампање.

На Светски дан волонтера 5. децембра, организована је изложба најбољих дечјих радова

Продато је 8645 честитки.

Пакетићи су уручени на финалној манифестацији на затвореном базену СЦ Парк, када је за малишане и родитеље уприличена и Новогодишња журка уз Деда Мраза, аниматоре и послужење. Свако дете је поред пакетића добило и фотографију са Деда Мразом. Како би сви безбедно стигли на догађај, за сву децу и родитеље је обезбеђен превоз до спортског центра и њихових домова.

Без поклона нису остала ни деца из програма "Подршка ромској деци у образовању" и млади са сметњама у развоју из пројекта "Црвени крст кућа за све", којима су такође уручени слаткиши.

Подела пакетића у акцији "Млади за најмлађе", у организацији КГ ПОЛИС

За њих су поклоне обезбедили донатори ова два пројекта Дански Црвени крст и Швајцарска агенција за развој и сарадњу, уз посредовање Црвеног крста Србије.

ШКОЛСКЕ УЖИНЕ

И школске 2012/13 године најугроженији ученици у основним школама са подручја града Крагујевца су имали бесплатну ужину. Трошкови куповине намерница, припреме и доставе су финансиране из градског буџета. Оброк је припремљен у складу са захтевима нутрициониста, (од квалитетних прерађевина), који задовољава све енергетске вредности.

На овај начин Град се брине да 3000 деце у 22 основне школе из социјално - угрожених породица имају оброк неопходан за њихов раст и развој. Поред бригае за здравље деце, важан је и безбедносни аспект јер се ужина допрема у школе и нема потребе да деца излазе ради куповине ужине. Осим тога, бесплатне ужине су и значајна материјална помоћ за родитеље у свим градским и сеоским школама за које Град издваја једанаест милиона динара на годишњем нивоу.

Право на бесплатну ужину према утврђеним критеријумима могу да остваре деца без родитељског старања, самохраних родитеља, из вишечланих породица, деца са инвалидитетом и из породица које остварују право на новчану социјалну помоћ. Након што родитељи доставе школи неопходну документацију,

школа прави спискове по којима се ужина дели.

Ово је само једна од мера подршке за социјално-угрожене породице којом се Град у сарадњи са школама и Црвеним крстом труди да ниједно дете не буде гладно.

Цена једне бесплатне ужине је 16,67 динара дневно, односно 400,00 динара месечно.

Ваше мало за некога је много

НЕ ГАЗИТЕ ТУЂЕ СНОВЕ

Програм под називом „Заједнички програм за инклузију Рома и других маргинализованих група кроз образовање - Промоција хуманих вредности“, је и током 2012. године континуирано реализован уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу, а преко Црвеног крста Србије. Циљ овог програма је смањење насиља међу младима и то кроз побољшање комуникације,

*"Дискриминација. Не знам. То сигурно има неке везе са криминалцима".
Рекао је један осмогодишњак*

решавање конфликта мирним путем и поштовање различитости. Кроз игру, дружење, дискусију и креативан рад, нова искуства, нове идеје, 238 ученика из 4 основне школе ("Милоје Симовић", "Трећи крагујевачки батаљон", "Радоје Домановић" и "Светозар Марковић") промовисало је слоган "За доброту сваки дан је добар дан".

Урађене су припреме за израду спота и драмске представе ученика ОШ "Радоје Домановић" који ће промовисати хумане вредности у 2013. год. Посебно ангажовање учитеља Зорана Тодоровића из поменуте школе у мотивисању деце за рад, изради драмског текста и техничкој припреми је дало посебан печат овом програму.

Поводом промоције филма који се бави вршњачким насиљем "Не газите туђе снове" Црвеног крста Ужице, сарадници су заједно са учитељем Зораном Тодоровићем и координатором пројекта Срећком Стевовићем посетили Београд, присуствовали пројекцији, а новинарка Телевизије Крагујевац Јелена Вуковић је широј јавности нашег града снимљеним прилогом пренела позитивне утиске о едукативном споту.

Реализација овог Програма је изузетан пример да се са мало финансијских средстава, адекватан материјал, стручне волонтере и добру сарадњу школе и Црвеног крста, могу постићи изузетно добри резултати код ученика и тако значајно допринесити њиховом васпитању у правцу изградње здравих и хуманих људи.

ИНФОРМАЦИЈА О АКТИВНОСТИМА НАМЕЊЕНИМ ДЕЦИ И МЛАДИМА

Летњи период у 2012. години је за Црвени крст Крагујевца био испуњен садржајима који су директно били намењени деци и младима. Учесници разноврсних активности (наградна летовања, кампови, едукације, опоравци...) били су из редова социјално угрожених породица и (или) волонтера наше Организације, који су својим изузетним ангажовањима или посебним интересовањима за одређене области нашег деловања, заслужили да на поменутим догађајима представљају крагујевачки Црвени крст.

Током лета 2012. године, реализовано је следеће:

- У одмаралишту „Кристо Ђорђевић“ у Баошићу, у периоду од 19. до 30. јуна текуће године, на летовању, односно социјалном опоравку, боравило је петоро деце узроста од 7 до 10 година, која су ранијих година похађала забавиште «Дуга». У пратњи деце из Крагујевца и других градова, била су и три васпитача из Крагујевца: Ана Мијајловић, Јелена Мијајловић и Срећко Стевовић. Средства за њихов опоравак на мору обезбеђена су као и ранијих година, од донатора програма «Заједнички програм за инклузију – Поддршка ромској и маргинализованој деци у образовању», а посредством Црвеног крста Србије;

- Семинар из области програма "Промоција хуманих вредности" за волонтере Црвеног крста, а у исто време и још једна „Летња школа Подмлатка Црвеног крста Србије“ су реализовани у Баошићу, а у периоду од 28. јуна до 8. јула, којима су присуствовали волонтери: Јелена Рашковић, Татјана Ђаковић и Срећко Стевовић. На поменутом семинару представници организација Црвеног крста из градова и општина су презентовали припремљене радионице и свој начин рада у програму "Промоција хуманих вредности", у чему су волонтери наше Организације били најбољи у пет од укупно седам модула, односно били најуспешнији и најкреативнији у укупном пласману, те ће у даљем раду велики број радионица и модела рада младих во-

Млади Чеси, Срби и Македонци у одмаралишту Хутиско - Соланец

лонтера из Крагујевца бити укључен у приручник за ПХВ програм, који је у припреми.

- Сарадња Црвеног крста Крагујевца са Савезом извиђача је настављена и ове године, па су два члана Омладинске теренске јединице „Др Елизабет Рос“ (Сара Лазаревић и Александра Бошковић), у периоду од 3. до 15. јула биле учеснице традиционалног таборовања извиђача на Голији.

- У сарадњи са Јужноморавском регијом Чешке Републике је и 2012. године реализован традиционални камп. Наиме, у периоду од 18. до 27. јула, на опоравку у Соланцу у Чешкој боравило је 19 деце која постижу одличне резултате у школи, а породице немају могућности да им обезбеде летовање, затим 14-оро деце која су свој боравак делимично платила, а у пратњи три васпитача (Ана Радојичић, Слађана Ђукановић,

лекар - Љубиша Милојевић) и преводиоца Сање Палибрк.

- Црвени крст Врања је био организатор летњег кампа за младе у Гаџином Хану у периоду од 23. јула до 1. августа 2012. године на коме су учествовала две наше младе волонтерке - Тамара Стефановић и Лидија Никеџић.

- На наградном летовању у Охриду, у периоду од 16. до 22. августа 2012. године у хотелу „Метропол“, у пратњи једног родитеља боравио је ученик седмог разреда Александар Ристић, који је освојио прво место у хуманитарно-рекреативној трци „За срећније детињство“ 2011. године.

- Млади су током лета учествовали и у бројним другим активностима Црвеног крста Крагујевца карактеристичним за овај период а посебно оним које су намењене младима, попут: обележавања „Дана младих“,

санитетских обезбеђења концерата и манифестација, годишњим скупштинама младих из других градова, акцијама давања крви и др.

Изузетно задовољство али и даља мотивација за Црвени крст Крагујевца јесте чињеница да је наведеним активностима директно било обухваћено око 50-оро деце и младих волонтера Црвеног крста Крагујевца.

На правном факултету основана је нова подружница Црвеног крста студената овог факултета, који су ове године учествовали на националном такмичењу из познавања хуманитарног права и били запажени.

Током зиме, кроз пројекат „Зимујмо код куће“ шест теренаца је улепшало зимски распуст 2013. године, деци из колективног центра Трмбас.

Најмлађи волонтери

Најмлађи волонтери омладинске теренске јединице Др. Е. Рос, причају о својим мотивима:

“Мотивише ме то што сви дајемо по мало, а некоме то значи много,,

“Усређује ме сазнање да радим нешто по мом мишљењу битно, мислим и бринем за друге, а не само за себе.”

“Осећај после сваке акције који је прелеп”

“Део Црвеног крста сам јер имам жељу да будем хуман, зато што је то данас реткост”

“Мотивише ме чињеница да мало мог слободног времена посвећеног Црвеном крсту некоме може променити живот.” (члан ОТЈ, добровољни давалац крви)

“Онај осећај кад помогнем некоме и његово хвала на првом месту.”

“Мотивише ме жеља да помогнем другима и да учиним Крагујевац бољим и лепшим местом за живот.”

Андреа Спасић

Бојан Ћировић

Часлав Кнежевић

Данијела Јевтић

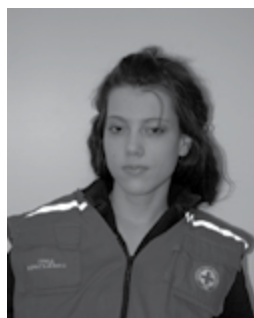
Ђорђе Бубања

Душан Крстић

Хелена Лукић

Јана Крстмановић

Јелена Чолић

Јована Васиљевић

Лазар Ћирковић

Лазар Вучковић

Лидија Никчевић

Марија Јовичић

Марко Јовановић

Марко Маринковић

Марко Стаменковић

Милена Бојовић

Милош Маринковић

Младен Дончић

Надежда Радосављевић

Немања Живановић

Никола Петровић

Николина Дејановић

Александра Санчевић

Сања Илић

Сара Лазаревић

Срђан Обрадовић

Тамара Стефановић

Теодора Митковић

Немања Спасојевић, седам година члан ОТЈ „Др Елизабет Рос“, секретар клуба 25

НЕМАЊА, ПРОМОТЕР ХУМАНИХ ВРЕДНОСТИ

Моје име је Спасојевић Немања. Ја сам волонтер Црвеног крста и члан ОТЈ већ седам година. Први пут сам дошао када ме је другарица замолила да јој помогнем око припрема за такмичење у првој помоћи. Тада сам знао да желим да останем и постанем активан члан теренске јединице.

Неке од активности којима сам се бавио и којима се бавим и данас су:

Прва помоћ – прво као маркирант, затим као члан екипе, а данас као инструктор екипа прве помоћи и предавач.

Здравствене активности – учествовао сам у организацији и изради трибина, семинара и предавања на тему здравствено васпитних активности као што су превенција полних преносивих болести и ХИВ, превенција болести зависности, основи хигијене.

Добровољно давалаштво крви – од своје 18. године сам редовни далац крви, а од августа 2010. и секретар „Клуба 25“ ЦК Крагујевац који се бави промоцијом значаја ДДК и мотивацијом грађана да донирају крв. Овај клуб окупља младе људе са циљем да у току свог живота донирају крв најмање 25 пута.

ПХВ-од јануара сам почео да се бавим и промоцијом хуманих вредности где као едукатор, држим радионице за децу четвртог разреда основне школе. Циљ ових радионица је да се смањи вршњачко насиље и промовише толеранција.

Поред ових наведених активности, био сам и полазник и учесник преко 10

кампова, семинара и обука које је организовао Црвени крст.

Цео мој волонтерски стаж у Црвеном крсту био је и јесте један важан део у мом животу јер поред тога што сам успео да унапредим своје знање и искуство, стекао сам и доста пријатеља. Као студент завршне године Медицинског факултета, донекле је и било логично да будем део управо ове организације. Сви знамо да се волонтирање не плаћа, односно немамо материјалне користи од тога. Али ми се ипак опредељујемо да део свог времена посветимо некоме или нечему, знајући да тако помажемо и барем мало утичемо да променимо ствари на боље. Моје дугогодишње волонтерско искуство ми је недавно помогло и да будем део студијског путовања „Добродошли у Немачку“, када сам био у посети овој земљи две недеље, као један од 60 студената из Србије. И тамо сам успео да видим како се млади организују, какав је њихов волонтерски рад и чему они посвећују пажњу.

Закључио бих да иако не добијате новац за своје волонтирање, добијате нешто више - знање, искуство, могућност да некоме помогнете, пуно пријатеља, могућност да упознате и људе ван ваше средине и размените искуства. Данас није више ствар у томе да само будете одличан ђак или изванредан студент, јер да бисте могли нешто да постигнете у животу, пре свега је потребно показати и хуманост на делу, а како боље то урадити, него кроз волонтерски рад.

МЛАДИ У АКЦИЈИ ПРЕНЕСИ ЗДРАВЉЕ ДРУГОМЕ

Такмичења из прве помоћи

Ове године, Државно такмичење екипа Црвеног крста Србије у пружању прве помоћи и у реалистичком приказивању повреда, стања и обољења, одржано је 14. и 15. септембра у Београду, на којем су из нашег града учествовале екипе „петлића“

Петлићи одушевили Владу Дивца

(ученици 4. разреда Основне школе “Вук Стефановић Караџић”), подмлатка, омладинска екипа и екипа шминкера и маркираната.

Екипе Подмлатка и Омладине Црвеног крста Крагујевац освојиле су треће место у својим категоријама, екипа шминкера и маркираната на такмичењу у приказивању повреда, стања и обољења – пето место, док је екипа „петлића“, иако је наступала само ревијално, изазвала опште одушевљење свих присутних медија, гостију и волонтера, а посебно пажњу Владе Дивца, председника Олимпијског комитета Србије.

За све екипе које су учествовале на Државном такмичењу из прве помоћи, РППО и сараднике, 20. септембра, организован је пријем у Скупштини града, када их је примио Др Саша Живановић, члан Градског, већа за здравствену заштиту.

Екипе Подмлатка и Омладине Црвеног крста освојиле треће место у својим категоријама

Овом такмичењу су претходила Градска такмичења за све три категорије екипа прве помоћи:

* У просторијама Црвеног крста Крагујевца, 30. маја 2012. године, поводом обележавања „Недеље Црвеног крста“, организовано је Градско такмичење из прве помоћи, за 15 победничких екипа са школских такмичења из прве помоћи у категорији четвртака („петлићи“) и 3 екипе старијег Подмлатка из редова Подмлатка ОТЈ „Др Елизабет Рос“, узраст VI - VIII разред. Прво место на радним полигонима, у категорији четвртака, освојила је екипа ОШ“В. С. Караџић“, а прво место у категорији старијег Подмлатка, једна од екипа ОТЈ „Др Елизабет Рос“.

Градско такмичење из прве помоћи и реалистичког приказа повреда, стања и обољења, у категорији Омладине, одржано је 28. априла 2012. г. у просторијама и дворишту Медицинске школе „С. Нинковић“ у Крагујевцу, за 12 екипа прве помоћи. Прво место освојила је једна од екипа Омладинске теренске јединице „Др Елизабет Рос“

На позив разних институција у граду екипе прве помоћи вршиле су санитарно

Др Александар Живановић, организовао је свечани пријем за све екипе које су учествовале на државном такмичењу, 20. септембра 2012. г.

обезбеђење на најмање 10 музичких и спортских манифестација.

КУРС „ОСНОВИ ХИГИЈЕНЕ

Црвени крст већ традиционално, у сарадњи са Подружницом омладине Медицинске школе едукује вршњачке едукаторе за курсеве „Основи хигијене“. Том приликом се вршњачки едукатори упознају са важним, а недовољно јасним питањима из области хигијене, подстичу се да на организован начин, личном иницијативом, практичним понашањем и свесном активношћу мењају постојеће стање и преносе знања млађима.

Курс „Основи хигијене“ произилази из чињенице да су укупне хигијенске прилике у школама, посебно на плану личне хигијене још увек на таквом нивоу да погодују појави и ширењу многих заразних болести, нарочито цревних, паразитарних и кожних обољења, као што су разна жутица, дизентерија, цревне глисте, вашљивост, шуга и др.

Обука је намењен ученицима другог разреда свих основних школа, а теме које су вршњачки едукатори реализују су: Прича о Црвеном крсту, Хигијена руку, Хигијена

уста, зуба, грла и носа, Хигијена тела, Хигијена одевања и обувања, Хигијена учионице, Хигијена трпезарије и кухиње, Хигијена осталих просторија, Хигијена локалне средине и преношење знања и понашања стечених у школи на кућне прилике.

Ове године од новембра до краја првог полугодишта, едуковали смо 49 вршњачка едукатора, а они су у 19 основних школа Крагујевца едуковали 1524 ученика другог разреда. О успешной и лепој сарадњи едукатора и другака говоре цртежи ученика, које су нам послали, као и запажања вршњачких едукатора. Сви едукатори су истицали да су деца веома лепо прихватила овакав начин рада и обуку, да су деца јако пуно научила и да им је овај курс користио. Исто мишљење деле и учитељи ученика

Обука ученика другог разреда је реализована, по унапред договореном распореду, 5 дана у недељи, од понедељка до петка, а за обуку су коришћена: говорна излагања, практичан рад, постери, азбука здравља, агитке, стихови и спот „Хигијена“.

По завршетку обуке у сваком одељењу формиран су „хигијеничари“, који ће подстицати ученике да стечено знање користе и преносе друговима, а по потреби и старијима.

Вршњачки едукатори за курсеве „основи хигијене“, током трајања обуке водили су дневник рада, које су нам доставили.

Пројекат „Пренеси здравље другима“, убудуће редовна активност

Иако се Црвени крст перманентно бави здравствено – превентивним активности-

ма, први пут је 2012. године уз финансијску подршку Градске управе реализован пројекат „Пренеси здравље другима“ за ученике шестог разреда крагујевачких основних школа. Циљ пројекта је: Промоција здравих стилова живота и одговорнијег понашања према себи и другима, очување и унапређење здравља, побољшање општег здравственог стања и квалитета живота деце. А специфични циљеви су смањење ризика и водећих поремећаја здравља, развијање позитивних ставова о здрављу и подизање нивоа здравствене просвећености.

У првој фази пројекта наставници су упознати са активностима и њиховом улогом у пројекту а затим су изабрани ученици шестог разреда едуковани за вршњачке едукаторе. Они су кроз радионице са својим вршњацима радили на усвајању знања о очувању здравља на пет тема: физичка активност, правилна исхрана, репродуктивно здравље, превенција болести зависности и ментално здравље. Урађени су и лифлети, који су дистрибуирани школама.

Вршњачка едукација, „Пренеси здравље другима“

Пројекат је наишао на одушевљење ученика и наставника у школама и са жељом да се настави, односно уврсти у редовне активности Црвеног крста и основних школа, јер су теме врло актуелне, а стечена знања функционална. О томе говоре анонимни евалуативни листићи али и плакати које су ученици урадили и представили на завршном скупу, а и усмена казивања ученика, наставника и родитеља.

Израђене плакате током радионица у својој школи, вршњачки едукатори су представили на завршној радионици у Црвеном крсту, а за стечена знања и вештине у области неге здравља добили похвале од медицинских радника волонтера Црвеног крста.

БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ И ХИВ

Када је реч о болестима зависности, поред обележавања 26. јуна, Светског дана бор-

Вршњачка едукација, „Основи хигијене“

Светлана Милосављевић
и Никола Милосављевић,
руководиоци ОТЈ "Др Е. Рос

бе против злоупотребе и кријумчарења дроге као и посебног осврта на новембар месец који је посвећен овој теми, читаве смо године спроводили различите активности у овој области. Пре почетка сваког предавања је емитован едукативан филм "Скок", после ког су млади разговарали о доживљеним осећањима, што се видело и на њиховим лицима, а након чега се водила дискусија. Због постојећег титла, пројектован филм је био од посебног значаја за ученике школе деце са оштећеним слухом који је тиме помогао интерактивном предавању. Издвајамо велику мотивисаност ученика свих школа да пажљиво слушају докторку из Саветовалишта Зденку Караклајић, иначе дугогодишњег волонтера Црвеног крста. Спровела је више од 150 предавања у основним и средњим школама. Том приликом је обухваћено

7351 ученик у основној школи и 3120 у средњој када је реч о болестима зависности. Број младих који су едуковани о ХИВ-у/АИДС-у је приближно исти. Под паролем "Не можеш да знаш док се не тестираш" у Пешачкој зони Крагујевчанима је подељен промотивни материјал, а и организовано је бесплатно тестирање на ХИВ. У сарадњи са Институтом за јавно здравље, Омладином Јазас-а, Домом здравља и НВО Стабло, Црвени крст Крагујевац је са младима и волонтерима из програма Бриге за старије информисао пролазнике о важности бриге за своје здравље са посебним акцентом на смањење предрасуда и изолације о оболелима.

Подељено је око 6000 кондома и око 3000 различитих агитки на поменуте теме.

Служба тражења

Поводом Међународног дана несталих лица, 30. августа 2012. године, волонтери Црвеног крста Крагујевца су спровели кратко истраживање у вези са познавањем проблема несталих лица и радом Службе тражења.

Наиме, од укупно 431 лица којима је понуђен разговор, њих 130 је упознато са проблемом несталих лица (ко су нестала лица и у којим околностима могу нестати), док само 69 грађана има сазнања да се Служба тражења Црвеног крста бави управо проблемом несталих.

Активности Службе тражења Црвеног крста се спровode у оквиру јавног овлашћења које је поверено Законом, Црвеном крсту Србије. Ове активности Црвени крст спроводи ради прикупљања и евидентирања података о евакуисаним, избеглим, расељеним и несталим лицима услед ратних разарања, природних и других

несрећа и опасности у миру и рату и ради тражења несталих лица.

Служба тражења Црвеног крста Крагујевца спроводи активности у складу са Основним принципима Црвеног крста и принципима рада Службе тражења, Статутом Црвеног крста Србије и Статутом Црвеног крста Крагујевца, Стратегијом Службе тражења за период 2010.-2014. година и Планом рада Црвеног крста Крагујевца

Имајући у виду да се ситуација у свету погоршава и да се сваке године отварају стотине и

хиљаде нових захтева за тражење несталих лица, без обзира да ли се односе на расељена лица, избеглице, заробљене или нестале, Међународни комитет Црвеног крста проблем несталих особа сматра приоритетним.

Основни циљ Службе тражења Црвеног крста је омогућавање грађанима да што брже пронађу своје ближње, односно спајање раздвојених чланова породица.

Почев од 2007. године, Служба тражења Црвеног крста Крагујевца спроводи своје активности у оквиру Координационе канцеларије, у чијем

Преглед активности Службе тражења Црвеног крста Крагујевца у 2012. години:

Активности канцеларије Службе тражења у Крагујевцу	Број активности канцеларије у 2011. години	Број активности канцеларије у 2012. години
Захтеви за покретање мирнодопских тражења	2	4
Захтеви за покретање тражења у оружаним сукобима на територији бивших југословенских република	/	2
Захтеви за издавање потарда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији (Други светски рат)	5	3
Издате потарде о времену проведеном у заробљеништву и интернацији	3	6
Број лица која су посетила Службу тражења у циљу решавања предмета	19	10
Број обављених телефонских разговора у циљу решавања предмета	21	12

саставу се налазе Службе тражења још 22 организације Црвеног крста у Србији.

Координациона канцеларија Службе тражења је једна од укупно 5 канцеларија које имају седиште у Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Новом Пазару и Косовској Митровици.

У табели приказаних активности Службе тражења Црвеног крста Крагујевца, очигледно је смањење свих активности Службе тражења, осим броја захтева за покретање мирнодопских тражења (4) и броја издатих потврда о времену проведеном у заробљеништву и интернацији.

Током 2012. године реализована су 2 предмета Службе тражења, прикупљен су ante mortem подаци за 1 лице нестало на подручју Косова (подаци и лицу непосредно пре нестанка) и достављено 6 обавештења у вези са предметом тражења и додатне информације о предмету.

И током 2012. године настављен је рад на пријему и обради података захтева за издавање потврда о боравку у логорима за време Другог светског рата, али се види да је дошло до смањења броја захтева за издавање потврде о времену проведеном у заробљеништву и интернацији (због боље информисаност грађана, који су покушала да остваре право на накнаду ратне одште-те преко надлежних удружења жртава Другог светског рата).

ПСИХОСОЦИЈАЛНА ПОДРШКА ПОРОДИЦАМА НЕСТАЛИХ ЛИЦА

Црвени крст Крагујевца реализовао је током 2012. године пројекат „Искористи шансу“, који је финансирао Међународни комитет Црвеног крста и Црвеног полумесеца са седиштем у Београду. Пројекат је

Миља Пивљанин, сарадник НСЗ

Игуман Серафим са младима из породица несталих у манастиру Денковац

намењен младим члановима породица несталих лица. Циљ пројекта је пружање подршке и помоћ друштва у запошљавању младих чланова породица несталих у циљу њихове интеграције у друштвену заједницу и решавања егзистенцијалних питања младих.

Циљна група пројекта је око 20 младих чланова породица несталих и киднапованих лица, и то, деца и млади узраста 13 до 30 година, са пребивалиштем у Крагујевцу и општинама централног региона: Топола, Баточина и Лапово. Пројекат је реализован кроз припремне активности, организацију информативне и психолошке сесије. Сарадник Националне службе за запошљавање, дао је велики допринос реализацији овог пројекта. На предлог младих пројекат, је завршен организовањем излета у манастир Денковац.

ПРОГРАМ „БОРБА ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА“

Црвени крст Крагујевца у оквиру својих редовних активности спроводи Програм „Превенција трговине људима“, намењен едукацији различитих циљних група и ширењу знања о превенцији овог озбиљног друштвеног проблема широким размера.

Трговина људима, као облик модерног ропства је злоупотреба људских бића и повреда њихових основних људских права, ради стицања материјалне користи.

Сваке године 18. октобра се традиционално обележава Европски дан борбе против трговине људима.

Ове године Европски дан борбе против трговине људима је обележен истовремено у свим организацијама Црвеног крста које спроводе програм превенције трговине људима, као и у региону.

Замисао је била да се у изложима продајних објеката налазе поставке лутака које би пролазницима скренуле пажњу и пренеле информацију о проблему трговине људима.

Лутке су као мотив одабране јер се са жртвама трговине људима поступа као према стварима, лишавају се сваког обележја људскости. Лутке само личе на људе али немају живота у себи. Налазе се у изложима и служе да поспеше продају робе, доносећи тиме већу зарату власницима. Ово осликава положај у коме се налазе жртве трговине људима.

Испред продајног објекта „Sportvision“ у „Плаза Центру“ налазила се поклонкутија, која је споља осликана као украсни пакет, а изнутра испуњена опомињућим порукама трговине људима. Оваква поставка кутије је имала за циљ да посетиоцима укаже на скривени злочин у које жртве бивају увучене примамљивим обећањима.

Спроведено анкетање грађана Крагујевца је имало за циљ да прикаже у којој мери житељи нашег града познају проблем трговине људима, као и начине којима би се умањила опасност од овог озбиљног друштвеног проблема.

Лутке у изложима и постери, указују на скривени злочин, у који жртве трговине људима бивају увучене

Резултати анкете су следећи:

У вези са обележавањем Европског дана борбе против трговине људима, анкетирано је укупно 342 лица, од којих су 143 особа (41,81%) мушког и 199 особе (58,19%) женског пола.

У вези са присуством проблема трговине људима у нашој земљи, највећи број испитаника, њих 115 (33,63%), сматра да је трговина људима умерено присутна, док свега 24 лица (7,02%) сматра да постоји мала присутност овог проблема на нашим просторима.

У вези са познавањем облика трговине људима, највећи број испитаника, њих 314

(91,81%), је упознато да је сексуално искоришћавање облик трговине људима, као и трговина органима (293 испитаника, односно 85,67% испитаних).

У вези са питањем ставки које утичу на повећање броја потенцијалних жртава трговине људима, највећи број испитаника (248 односно 72,51%) сматра да је лаковерност, поверљивост или поводљивост, њих 238, односно 69,59% сматра да је то јављање на непроверене огласе, а затим жеља за бољом и светлијом будућности (231 односно 67,54%). На питање анкете: "Којој организацији или институцији би пријавили случај трговине људима", највећи број анкетираних, њих 274 односно 80,12%, је одговорило да би се обратили Министарству унутрашњих послова, односно Полицији.

Такође, највећи број испитаника њих 269 односно 78,65% сматра да

информисање становништва о овом глобалном проблему путем медија битно утиче на умањење опасности од трговине људима, а затим одржавање предавања, трибина и конференција на тему трговине људима (246 испитаника односно 71,93%).

Обележавање Европског дана борбе против трговине људима је спроведено у сарадњи са инспекторима Полицијске управе у Крагујевцу, средњим школама, продајним објектима „Sportvision“ и „Converse“, регионалним телевизијским медијима Телевизијом Крагујевац и „Канал 9“.

Гостовањем у емисији „Мозаик“ Телевизије Крагујевац, координатор Програма Светлана Волкановска Ђокановић и социјални радник ШОСО „Вукашин Марковић“, Оливера Сретеновић, скренули су пажњу јавности на опасности трговине људима, као и на начине заштите.

Такође, сарадници Црвеног крста, професори грађанског васпитања и верске наставе у средњим школама, анкетирали су 157 ученика средњих школа, и то: Прве крагујевачке

Анкетирање грађана, поводом Дана борбе против трговине људима

гимназије, Друге техничке школе, ТУШ „Тоза Драговић“ и Економске школе у Крагујевцу.

Током 2012. године Црвени крст Крагујевца реализовао је информативне радионице за 364 ученика средњих школа.

Црвени крст Крагујевца је и током 2012. године реализовао 6 информативних радионица за 46 ученика основне школе за глуве и ШОСО „Вукашин Марковић“, као и за 37 ученика средње школе за глуве и ШОСО „Вукашин Марковић“.

Тренинг и едукатори Програма одржали су информативну радионицу за 22 штићеника Округног затвора у Крагујевцу.

Одржано је укупно 4 семинара и радионица намењених тренерима и едукаторима Програма, као и 1 семинар за будуће едукаторе Црвеног крста Крагујевца.

ЗА ЖИВОТ БЕЗ НАСИЉА

Крагујевачка полиција је у сарадњи са партнерима из локалне заједнице, (Локална самоуправа, Центар за социјални рад, ђачки парламенти основних и средњих школа Канцеларија за младе, школска управа) спровела пројекат "За живот без насиља". Црвени крст Крагујевац је био један од чланова тима који су помогли да се активности везано за поменути пројекат реализују до краја и квалитетно.

Циљ пројекта је да се кроз превенцију вршњачког насиља и малолетничке делинквенције створи безбедније окружење за кретање младих. Заједнички смо кроз едукацију превентивно утицали на понашање младих кад нису у школи или код куће. Пројекат је проистекао из ранијег програма "Знате ли где су вам деца" који је наишао на добар одзив.

Пројекат је у Техничкој школи започео трибином за младе узраста од 14 до 18 година и наставио у још 5 средњих школа. На светски дан борбе против насиља 2. октобра је организована улична манифестација уз дељење пропагандног материјала а након тога у вечерњим сатима су чланови тима уз пратњу родитеља и медија обилазили ноћне локале како би се информисао што већи број младих о пројекту.

Стихована потпора здравих стилова живота

О књизи су говорили, Др Милован Ерић-рецензент, аутор Др Љубиша Милојевић, Невенка Богдановић-секретар Ц.К., проф. Др Мирослав Маџарац-рецензент, проф. Др Драган Батавељић-рецензент,

Потпредседник Црвеног крста Крагујевца и заљубљеник у мали фудбал др Љубиша Милојевић на несвакидашњи начин обележио је вишедеценијско дружење својих пријатеља из Јагодине, Крагујевца и Рековца са лоптом и књигом. И то у стиховима о свим рекреативним до-годовштинама у књизи "Радосник за-играних рекреативаца". У њој су "описани играчи, утакмице, терени... све у циљу промоције рекреације и здравих стилова живота. И као што сам аутор каже: "Као што ни нама рекреатив-

цима није битан резултат утакмице, тако је свеједно да ли ћете ви толики и толики број корака направити током играња фудбала, шетње или неке друге здраве и спортске рекреативне делатности, жеља ми је да сви живе здраво, као и мисија пропагирања здравих стилова живота, јер је то најчешћа доброта коју човек може себи даровати, односно, обезбедити – да од болести не пати, битно је само – кретати се."

Промоција ове књиге, посвећене својим другарима, али и значајном јубилеју 135. – годишњици постојања крагујевачког Црвеног крста, одржана је 24. октобра у препуној скупштинској сали, а под покровитељством Градске управе.

У име свих волонтера Црвеног крста Крагујевац на промоцији је говорила и секретар организације Невенка Богдановић: "Срдачно Вас поздрављам у име волонтера и запослених у Црвеном крсту и у своје лично име.

Имам изузетно пријатан задатак да говорим о књизи др Милојевића и да му у име Организације честитам не само на објављеном делу, које доприноси промоцији здравих стилова живота, већ и на хуманости коју сте Ви докторе уткали у живот, добровољно и несебично помажући људима у по-

треби, све ове године и деценије као волонтер наше Организације.

Придружујем се свему што су већ говориле колеге пре мене, али желим да нагласим неколико битних чињеница. Др Милојевић посвећује и објављује књигу поводом 135 година дуге традиције Црвеног крста, подсећајући све нас да је Црвени крст врхунско хуманитарно постигнуће 19.-ог века.

За једну организацију као што је Црвени крст је и на националном плану, а посебно на локалном нивоу – на територији града Крагујевца, изузетна част што је једно овакво дело угледало светло дана, што је посвећено и објављено поводом њеног значајног јубилеја и традиције дуге 135 година. То је још једна потврда, сведочанство више да наши хумани Крагујевчани, наши волонтери односно добротинитељи како др Милојевић воли да каже, истински препознају идеал Организације Црвеног крста који повезује све људе и народе на планети и наша настојања да, у складу са својом мисијом, радимо за мир. Циљ Црвеног крста је да штити живот и здравље, да обезбеди поштовање људске личности, да спречи и ублажи људске патње у свим приликама, да унапређује узајамно разумевање и пријатељство. Подсећам вас на ово јер је то узрок и последица, то је управо она нит, која је проткана и скривена међу редовима прича, сећања и сведочења др Љубише о заиграним рекреативцима. То је разлог зашто др Милојевић у својој, јасно је – срцем исписаној књизи, говорећи о бројним сусретима, контактима, пријатељима и личностима из свог садашњег временског и географског окружења, из различитих крајева Србије али и прошлости, увек пропагира хуманост и толеранцију међи људима. Понегде, рекла бих, аутор то чини и несвесно, само зато што је и сам, као вишедеценијски добротинитељ научио да ради, делује и живи са тим принципима и на ту чињеницу је Црвени крст у Крагујевцу поносан.

На самом почетку књиге је знак: Црвени крст. Крст је симбол љубави, пожртвованости и живота. Крст је и сим-

Драган Милошевић члан градског већа за образовање, поздравио је све госте и свечано отворио промоцију

У препуној скупштинској сали, промоцију су улепшали чланови КУД "Абрашевић"

бол мира и рада који поклањамо оним особама којима је то неопходно.

Највећа и најстарија Организација у Србији и Крагујевцу, приступа човеку поштујући његова људска права и слободе, независно од његове расе, боје коже, језика, вере, политичког и другог уверења, националног и социјалног порекла, имовине, рођења, образовања и друштвеног положаја.

Књига је за Црвени крст Крагујевца значајна и као сведочанство о прошлом и садашњем деловању Организације, о волонтерима, о младима, о хуманитарно – социјалним

програмима у локалној заједници, о акцијама, помоћи, солидарности, о добровољном даваштву крви, првој помоћи и о акцијама попут: "Селу у походе" са тридесетогодишњом традицијом (у којој је аутор ове књиге активни учесник од самог почетка) и својеврсног пријатељства и сарадње са Јужноморавском Регијом Чешке Републике и Домом за децу и младе из Кијова. Сложићете се да његови стихови о веселим сусретима, бескрајно креативним играма, изузетном искуству за сиромашну децу Крагујевца као и побратимским растанцима са децом и сарадницима из Чешке, обилују јаким емотивним набојем и сведоче о снази хуманости и добрих

Прва помоћ

Црвени крст Крагујевца се дуги низ година, у складу са Законом о јавним овлашћењима Црвеног крста Србије и Законом о здравственој заштити, веома успешно бави обуком становништва за указивање прве помоћи. У овом периоду континуирано су вршене обуке становништва за указивање прве помоћи за различите заинтересоване циљне групе, као што су :

- школска деца и млади,
- особе са инвалидитетом,
- запослене раднике из предузећа и установа који су законски обавезни да поседују знање из прве помоћи у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду из 2005. године,
- запослене изложене специфичном ризику због природе посла, као што су припадници: Ватрогасно-спасилачке

јединице, Саобраћајне полиције, Агенције за обезбеђење и др.

- спасиоце на води,
- волонтере Црвеног крста и екипе Црвеног крста за прву помоћ и деловање у несрећама,
- предаваче и испитиваче из прве помоћи и
- остале суграђане који су заинтересовани да науче вештине прве помоћи.

Укупно је реализовано:

- 6 курсева прве помоћи од 12 часова за 85 радника из различитих предузећа и установа;
- 1 обука за просветне раднике од 12 часова за 14 полазника;
- 4 обуке за нове предаваче од 20 часова за 93 волонтера Црвеног крста Србије

међуљудских односа. Она је утолико јача, јер је лична.

Са друге стране, као прави "човек од професије", др Љубиша налази за сходно да се у прилици сваке утакмице, необавезног дружења па и о празнику, бави и превенцијом, пропагирањем здравља и оних стилова живљења који су одувек били ослонци борбе против болести и епидемија. То је неизмерни допринос за информативне кампање и образовање о здрављу, којим се бави Црвени крст Крагујевца.

И на крају, сматрам за све нас најзначајнијим то што ово дело успешно повезује књижевно, историјско, друштвено, рекреативно и забавно, повезује старе и младе, руководиоце, предузетнике, раднике, лекаре, спортисте и остале, подсећајући нас тиме да би сви заједно требало да будемо усмерени на исто – оно што је здраво и хумано.

Лепота Црвеног крста лежи пре свега у дељењу идеала и идеја, које сви свакодневно живимо.

Уверена сам да ће ова књига многим бити подстицај за укључивање у рад Црвеног крста на опште добро свих Крагујевчана.

Свима вама желим да у миру и здрављу прочитате ову књигу, а Вама докторе још једном честитам и желим пуно успеха у даљем раду и личном животу и да наставите да пишете са истим заносом."

-1 курс за релиценцирање предавача прве помоћи за 6 полазника

-4 обуке од 20 часова за ученике Прве крагујевачке гимназије, Политехничке школе и учеснике Летњег кампа из Чешке за укупно 77 полазника.

Показна вежба за грађане Крагујевца

Показна вежба - извођење мера оживљавања

Нови Закон о безбедности саобраћаја на путевима предвиђа посебан део обуке и испита будућих возача из прве помоћи, као обавезни део возачког испита, како би се смањиле последице повређивања у саобраћајним несрећама.

Црвени крст Србије је такође, у априлу 2012. године добио и сертификат прве помоћи од стране Комисије Европског Референтног центра за едукацију у првој помоћи, за обуку нових предавача прве помоћи и обуку будућих кандидата за возаче у пружању прве помоћи.

У протеклом вишемесечном периоду интензивно су реализоване припреме за почетак спровођења обуке у првој помоћи кандидата за возаче.

Прва помоћ превасходно подразумева познавање вештина. Будући возачи имају могућност да савладају следеће вештине:

- Како да једноставним поступцима утврде ли је повређена особа животно угрожена
- Како да изведу мере оживљавања (кардиопулмоналне реанимације)
- Како да поступе са особом без свести
- Које поступке и манипулације са повређеним не смеју примењивати
- Како да зауставе јако крварење до доласка хитне помоћи
- Како могу да користе материјал из комплета прве помоћи
- Како на једноставан начин могу да помере повређену особу на безбедно месту у случају опасности

Један број вештина се увежбава на симулираним, нашминканим повредама, како би се стекао осећај рада у реалним околностима. Након увежбавања врши се тестирање да би се утврдила оспособљеност полазника.

У обуци се користе реална сценарија и примери који су кандидатима блиски и познати. Циљ наставе се повезује са њиховим стварним потребама и приказује како и када могу применити новостечено знање.

Црвени крст Крагујевца обуку из прве помоћи спроводи на основу решења Министарства здравља бр. 530-361-00035/2012-07 од 23. новембра 2012. године, Правилника Министарства здравља и Закона о Црвеном крсту,

којим је предвиђено да Црвени крст може пружати услуге из прве помоћи кандидатима за возаче, вођење евиденције и издавање потврда о положеном испиту.

Од 27. новембра, када је започела обука, Црвени крст Крагујевца организовао је 67 обука из прве помоћи за 1009 кандидата за возаче, а Потврду о положеном испиту је добило 719 кандидата.

“ПОМОЋКО” И САОБРАЋАЈ

Црвени крст је током 2012 године реализовао 29 по реду акцију „Заштитимо децу у саобраћају“ у сарадњи са Станицом саобраћајне полиције ПУ Крагујевац, ЈКП Паркинг сервисом, Предузећем за производњу, промет и обуку возача “Дуга” д. о. о. перионицом Profi delfin д. о. о., Црвеним крстом Србије, образовним институцијама и установом „Нада Наумовић“.

Деца предшколског и раног основношколског узраста представљају најугроженије учеснике у саобраћају. У том узрасту се деца осамостаљују као пешаци или као возачи бицикла, ролера, санки и скејта. Појављују се на саобраћајницама без пратње одраслих веома рано. Акција је намењена деци, као најмлађим учесницима у саобраћају, али и њиховим родитељима, јер су они васпитачи деце и возачи. Деца у саобраћају сувише брзо или сувише споро доносе одлуке. Важно је да саобраћајне ситуације у којима дете треба да доноси одлуке, буду што једноставније.

Полицајац Милан Љубисављевић, у акцији “Заштитимо децу у саобраћају”

Циљ акције „Заштитимо децу у саобраћају“ био је да се малишанима помогне да усвоје постигнуто и стекну нова знања из области понашања у саобраћају и да се тако отклони узрок страдања деце.

Одржано је укупно 96 предавања за 1783 ученика првог разреда, 160 ученика од другог до четвртог разре-

да, 1054 предшколаца и 345 родитеља. Поред приче о саобраћају са малишанима се разговарало и о хуманости, солидарности и неговању здравља. Сви су одгледали цртани филм „Помоћко“.

Акција која је трајала месец дана (од 10.09. до 12. 10. 2012) свечано је завршена у вртићу „Цицибан“. Свечаности су присуствовали и мали-

шани из вртића Дуга. Малишани и средњошколци из Политехничке школе заједно су извели приредбу у вези са безбедношћу у саобраћају. Црвени крст Крагујевца је наградио најбоље ликовне радове од 96, колико их је пристигло из 14 вртића. За сваки вртић који је учествовао у конкурс у обезбеђен је пакет школског прибора.

Пројекат „Контрола туберкулозе у Србији

Приредила
Марија
Чукић

Пројекат „Контрола туберкулозе у Србији“ са званичним називом „Јачање и унапређење доступности дијагностике и лечења туберкулозе и мултирезистентне туберкулозе (МДР-ТБ) са посебним нагласком на најосетљивије популације“ реализ-

ују два Примарна примаоца, представници владиног и цивилног друштва: Јединица за имплементацију пројекта за контролу ТБ у Србији Министарства здравља Републике Србије (одговорна за интервенције у државним институцијама) и Црвени крст Србије који спроводи мере које су усмерене ка угроженом становништву из цивилног друштва. Цео пројекат се имплементира од стране оба Примарна примаоца у блиској сарадњи у погледу свих аспеката програма почев од јуна 2010. године и траје до 30. јуна 2015. године.

Овај грант финансијски подржава Глобални фонд за борбу против сиде, туберкулозе и маларије, а Црвени крст Србије је прво национално друштво у свету које је у рунди 9 Глобалног фонда постало директни прималац средстава овог донатора.

Ефикасне мере за контролу туберкулозе у оквиру националног програма за туберкулозу, уз финансијску подршку Глобалног фонда, донеле су значајно побољшање епидемиолошке ситуације у земљи. Нотификациона стопа обољевања од туберкулозе је смањена са 32 на 100.000 становника у 2005. години на 24 на 100.000 становника у 2008. години. Србија се постепено

креће ка томе да постане земља са ниским оптерећењем туберкулозе у Европи. Да би се постигао овај циљ, потребно је да се достигне и одржи такозвана „магична граница“ - стопа од 20 случајева на 100.000 становника до 2015. године.

Од 2005. године, Црвени крст Србије био је укључен у претходни пројекат „Контрола туберкулозе“, са 68 организација Црвеног крста у Србији као Потпрималац Министарства здравља Републике Србије, те учествовао у активном проналажењу оболелих међу избеглицама у колективним центрима и људима који живе у нехигијенским условима, организовао је едукацију за кориснике и дистрибуирао је мотивационе пакете.

На основу искустава и квалитета рада организација Црвеног крста у том пројекту, Црвени крст Србије је имао прилике да настави рад и то сада као директан партнер Министарства здравља РС, и да на основу стечених искустава планира активности које се спроводе у овом тренутку а имају за циљ смањење стопе обољевања од туберкулозе посебно осетљивих популација.

Активности које се спроводе током пројекта одражавају нову епидемиолошку ситуацију у земљи и усмерене су ка јачању краткорочне директно опсервиране терапије (ДОТС), управљању облицима туберкулозе резистентним на лекове и ко-инфекције ХИВ/ТБ, као и јачању контроле туберкулозе у ризичним групама и угроженом популацијама.

Циљне групе:

- Оболели чланови ромске националне мањине и њихове породице
- 20.000 корисника 70 народних

кухиња у Србији

- 500 сексуалних радника
- 300 инјектирајућих корисника дрога из Београда, Ниша, Новог Сада и Крагујевца, који користе програме замене игала.

Активним приступом у проналажењу оболелих од туберкулозе подршка се обезбеђује благовременим упућивањем код лекара појединаца са сумњом на туберкулозу у заједницама у којима је туберкулоза већ регистрована, спречавајући ширење туберкулозе међу члановима породице и окружења.

У реализацији пројектних активности 9 организација Црвеног крста учествују (Београд, Сомбор, Сремска Митровица, Шабац, Смедеревцево, Крагујевац, Краљево, Пирот и Бујановац) који у пројекту функционишу као Потпримаоци средстава и који имају улогу Регионалних координатора. Међутим, у пројекту учествују и све организације Црвеног крста које спроводе програм народне кухиње али и све друге организације Црвеног крста у зависности од тога где се туберкулоза појављује у ромским нехигијенским насељима.

Утрагању за оболелима у популацијама сексуалних радника и инјектирајућих корисника дрога који користе услуге размене игала свратишта у 4 града ангажовано је 7 НВО из Београда, Новог Сада, Ниша и Крагујевца. Ове НВО су већ ангажоване за сузбијање ХИВ-а међу својим корисницима, кроз пројекте подржане од стране Глобалног фонда за борбу против сиде, туберкулозе и маларије.

Да би могао да прати упућивање код лекара особа које имају сумњу на симптоме туберкулозе, Црвени крст

ТУБЕРКУЛОЗА тегобе и лечење

ТЕГОБЕ КОЈЕ МОГУ ДА УКАЖУ НА ТУБЕРКУЛОЗУ

ЛЕЧЕЊЕ ТУБЕРКУЛОЗЕ У СРБИЈИ ЈЕ БЕСПЛАТНО!

Нередовно и недоследно лечење компликује и продужава ток болести, смањује шансе за излечење и доводи у опасност људе који живе и раде у околини оболелог.
ЛЕЧЕЊЕ ЈЕ НАЈБОЉА ПРЕВЕНТИВА ШИРЕЊА ТУБЕРКУЛОЗЕ!

Србије сачинио је малу базу података коју пуни информацијама које достављају организације Црвеног крста.

Током 2011. године, 77 организација Црвеног крста је уз помоћ посебно дефинисаног упитника анкетирало на симптоме туберкулозе 23.049 социјално угрожених корисника Народних кухиња.

На основу сумње на симптоме туберкулозе укупно је упућено нешто више од 5% корисника на преглед. Од укупно упућених 1.177 особа код лекара, потврде о јављању лекару на преглед постоје код 419 корисника, што представља скоро 36%. Током 2012 године настављен је рад на праћењу упућених код лекара и њиховом одазивању у истој бази.

Међу корисницима народних кухиња има 9 људи који се лече од туберку-

лозе. Међутим, највећи успех може се сматрати чињеница да се најмање троје деце и двоје одраслих излечило од туберкулозе захваљујући ангажовању организације Црвеног крста.

Од почетка рада на активном трагању за контактима оболелих особа које живе у нехигијенским насељима у Београду, Бачком Моноштору, Костолцу и Дољевцу, Црвени крст је омогућио преглед у пулмолошкој / пнеумофтизиолошкој служби за 135 људи, од којих су 19 били деца.

Сарадници Црвеног крста своје активности спроводе у партнерствима са широм друштвеном заједницом, колико је то могуће. Ипак, директни партнери су лекари из пулмолошких служби на локалном нивоу са којима се сарађује на дневном нивоу и са којима је постојећа сарадња, овим пројектом продубљена. Учвршћена је сарадња

са невладиним сектором али и са релативно новом институцијом коју је успоставило Министарство здравља, а то су здравствене ромске медијаторке чија је брига здравље Рома уопште и које су сараднице патронажне службе у домовима здравља у више десетина градова и места у Србији.

До половине 2015. године наставиће се са истим активностима са циљем да се све особе из наведених популација, које имају симптоме туберкулозе, јаве свом лекару на преглед.

Црвени крст је ту да би помогао да се остваре предуслови као што су:

- Правовремено дијагностиковање оболелих
- Примена ДОТ-а у ванболничким условима
- Остваривање адекватног нивоа знања у вези са могућностима превенције и лечења туберкулозе
- Доступност здравствене заштите свим корисницима
- Доступност информација о правима и обавезама пацијената
- Поседовање здравствене књижице
- Опредељивање за изабраног лекара
- Новим знањима из области права пацијената, једнакости у здравству – едукације за сараднике из цивилног сектора
- Чвршћем међусобном повезивању сарадника из цивилног сектора
- Ослушкивањем потреба корисника и одговарањем на њих

Црвени крст Србије сачинио је и едукативни материјал, припремио Приручник за рад цивилног сектора у контроли туберкулозе, све са циљем да се сви који имају симптоме туберкулозе из посебно осетљивих популација јаве свом лекару на преглед, са знањем о овој болести, са информацијама да су лекови за туберкулозу бесплатни, да је најбоља превенција туберкулозе преглед као и да је туберкулоза излечива болест.

У следећем броју часописа писаћемо о Др Зорану Мишићу, који је радио на подручју Крагујевца и целе Шумадије на сузбијању туберкулозе. Био је носилац Златне медаље Црвеног крста и један од првих добитника Повеље града Крагујевца

Сваки давалац крви је херој

Светлана Периф прима признање од Проф. др Александра Живановића, за 50 пута дату крв

Трансфузијом крви и производа од крви помаже се у спасавању хиљаде живота у крагујевачком Клиничком центру. Служба за трансфузију крви, бави се прикупљањем крви и пред великим је изазовом, јер морају осигурати довољне количине крви и истовремено се побринути за квалитет и сигурност исте. Зато још увек доста зависи од породичног давања, иако број добровољних давалаца расте из године у годину. У Клиничком центру није забележен ни један случај изгубљеног живота због тога што није било крви.

Приредила
Др Звездана
Лојпур

Др Звездана Лојпур начелник Службе за трансфузију, Клиничког центра у Крагујевцу, у тексту посебно припремљеном за овај двоброј часописа објашњава зашто без давалаца нема трансфузије.

„Прва сазнања о крвотоку и улози крви дошла су и прве покушаје трансфузије крви, већ у XVII веку. Ове процедуре су биле ретке, без научне основе, опасне, често смртносне. Тек почетком XX века, са открићем крвних група АБО система, трансфузија крви је постала вид свакодневне терапије оболелих и повређених.

Јасно је да без давалаца крви нема трансфузије, али такође нема рационалне

и безбедне терапије крвним производима без трансфузиологије као посебно дефинисане гране медицине. Рационална употреба крви није само последица несклада између све већег броја особа којима је она потребна и броја особа који је добровољно дају, већ и тежња да се смањи број нежељених ефеката које трансфузија крви може да проузрокује.

Начело усмерене, циљане трансфузије заснива се на чињеници да сваки оболели којем је потребан овај вид лечења, прими део крви који ће побољшати његово здравствено стање. У нашој Служби, скоро из сваке јединице дариване крви, издвојимо еритроците, плазму и тромбоците. Добровољни давалац крви на тај начин помаже у спасавању три угрожена живота.

Еритроцити (црвена крвна зрнца), главни носиоци кисеоника, примењују се код животно угрожених особа са наглим губитком крви (крварење током порођаја, саобраћајне и друге повреде, хируршке интервенције) и у лечењу малокрвности насталих као последица тешких болести (болести крви и друга злоћудна обољења).

Плазма, течни део крви, користи се код свих стања где постоји крварење или опасност од крварења, због смањене количине чинилаца који доводе до згрушавања крви. Врло често се примењује код превремено рођене деце и код опекотина које захватају велику површину тела повређеног. У нашој Служ-

би из одређеног броја јединица плазме издвајамо и криопреципитат, крвни продукт који се користи код ниског нивоа фибриногена, такође битне беланчевине у згрушавању крви.

Тромбоцити, крвне плочице, примењују се код оболелих који их имају у малом броју, услед штетног дејства цитостатика, зрачне терапије и великог губитка крви. У развијеним земљама, деценијама уназад, научници трагају за једињенима која би се показала као добри заменици крви. Ниједно од њих није довело до побољшања каква само људска крв може да пружи, захваљујући свом сложеном и јединственом саставу. Нова достигнућа, везана за вештачку крв, заснивају се на издвајању матичних ћелија крвотворног ткива и њиховом узгоју ван људског тела. Све то подсећа на застрашујуће сцене из хладне и отуђене будућности у којима ће бити мало солидарних, хуманих поступака. Због свега тога, мислећи на будућност, негујмо у садашњости добар однос према даваоцима крви и поштујмо оно што само човек човеку може да да, без коришћења скупе технологије и трошења новца. **Драги даваоци, желим вам пуно здравља и добре воље да помогнете својим даривањем сваком коме је ваша крв потребна!**

Отац трансфузије Карл Ландштајнер - открио крвне групе

АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА У ОБЛАСТИ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЛАШТВА КРВИ, ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ

Значајна област и јавно овлашћење које по Закону припада Црвеном крсту и коју крагујевачки Црвени крст реализује тако да је традиционално постала наш понос - је добровољно давалаштво крви.

Тако смо током 2012. године у сарадњи са својим активистима из подружница и основних организација, Комисијом за окупљање добровољних давалаца крви, Службом за трансфузију крви Клиничког центра, руководствима у једном броју предузећа и установа, друштвима добровољних давалаца крви, месним заједницама, образовним институцијама, волонтерима и средствима информисања, вредно радили на пропагирању, мотивисању и самом организовању акција добровољног давања крви.

Остварени циљ: обезбеђене довољне количине крви за потребе Клиничког центра Крагујевца.

Планирано: прикупљање 7 007 јединица крви а прикупљено: 7042 јединица крви

Број акција: 94 од тога 45 у организацији Црвеног крста.

Реализоване 4 кампање, летња и зимска са Институтом за трансфузију крви Србије и летња и зимска са Службом за трансфузију крви Клиничког центра, у којима је прикупљено 360 јединица крви.

Учествовало је 257 волонтера

Признање за први пут дату крв Црвеног крста примило 385 младих људи.

Међу добровољним даваоцима крви све је већи број жена – 1/3

Одржана су 42 предавања за 3632 младих (средњошколаца и студената) и 435 полазника обуке из прве помоћи за возаче. Од 11. маја – Националног дана ддк, када је била премијера филма „Бели анђео“ у Крагујевцу, филм је коришћен за мотивацију студената за давалаштво, као и током летње и зимске кампање.

Реализовано 8 акција за средњошколску и 8 акција за студентску омладину и 511 младих особадало крв:

Реализован конкурс „Крв живот значи“ – шесторо ученика аутора најбољих радова награђено у Недељи Црвеног крста

Медаља Црвеног крста Републике Српске, додељена је Црвеном крсту Крагујевца, за сарадњу у области добровољног давалаштва крви

Додељена су и признања за „Најхуманију средину“ за 2011. годину подружницама Црвеног крста: „Застава - Оружје“, „Фиат аутомобили Србија“ и „РАПП - Застава“.

Организоване су 4 свечаности на којима су уручена признања Црвеног

крв, уручена су на свечаном пријему у Градској управи.

Поводом Светског дана добровољних давалаца крви 14. јуна Др Стеван Китанић доделио је највеће признање Црвеног крста Србије, Крагујевчанину Радославу Матовићу. Матовић је председник огранка добровољних давалаца крви у Фабрици оружја .Матовић скроман човек, али велики хуманиста, који је до сада 92 пута дао драгоцену течност.

Поводом новогодишњих празника искористила је наша Организација прилику да приреди свечани пријем и да се на скроман начин захвали вишеструким даваоцима крви и сарадницима у давалаштву, али да се и даље залаже и лобира у локалној заједници за побољшање и унапређење услова за даваоце крви, као и указивање им захвалности и поштовања за племитост и херојски чин.

Верујемо да ће до следећег броја часописа добровољни даваоци добити свој трг, чиме ће Град још једном показати да је добровољно, бесплатно, давалаштво крви херојски чин.

Имамо разлоге и да се похвалимо, јер су наш допринос у мотивацији за давалаштво, кроз сарадњу са другим градовима у Србији и бившим републикама Југославије, препознали наши пријатељи и доделили нам важно признање – МЕДАЉУ ЦРВЕНОГ КРСТА Републике Српске, а наша подружница „Фиат аутомобили Србија“ потписала је ПОВЕЉУ о братимљењу са друштвом за добровољно давалаштво крви ЈКП „Путеви“ из Краљева.

крста вишеструким даваоцима крви, и то:

ПРИЗНАЊЕ	Број
За 5 пута дату крв	106
За 10 пута дату крв	83
За 20 пута дату крв	31
За 35 пута дату крв	23
За 50 пута дату крв	24
За 75 пута дату крв	8
За 100 пута дату крв	2
УКУПНО:	277

Домаћини свечаности били су: Градско веће самосталних синдиката - за 5 пута дату крв, Клинички центар - за 10 и 20 пута дату крв, Црвени крст Крагујевац - за 35 пута дату крв, а признања за 50, 75 и 100 пута дату

Посета представника америчке амбасаде Рајана Роландса

ПОХВАЛЕ ЗА „КЛУБ 25“

Саветник за културу америчке амбасаде Рајан Роландс, приликом организоване акције ддк у америчкој амбасади, од стра-

не Црвеног крста Србије, изразио је жељу да се сретне са младим добровољним даваоцима крви „Клуба 25“. Црвени крст Србије је изабрао да то буде „Клуб 25“ Црвеног крста Крагујевца. Сусрет је орга-

низован 10. октобра 2012. године у Центру за пријатељство деце и омладине Црвеног крста Крагујевца. У срдачном разговору са младима посебно га је фасцинирао њихов дуг волонтерски стаж и опредељење да буду добровољни даваоци крви, што их, како је рекао чини правим јунацима. Податак да је волонтер Црвеног крста, Др Десанка Милосављевић – Бранковић поклонила своју породичну кућу Црвеном крсту Крагујевца за реализацију својих активности, господин Рајан сматра фасцинантним гестом и ту причу ће искористити за даљу промоцију филантропије и волонтеризма.

Иначе „Клуб 25“ окупља младе од 18 до 30 година старости који су се обавезали да ће у току живота крв дати 25 пута, или се бавити промоцијом добровољног давалаштва крви. Клуб се налази у просторијама Црвеног крста, а млади људи који су заинтересовани да буду његови чланови могу лично доћи у Клуб, или се јавити телефоном, као и пријавити се током акције добровољног давања крви, које Црвени крст континуирано организује.

АКЦИЈЕ ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЊА КРВИ

Акција на Медицинском факултету

Акција на ПМФ-у

Акција на Економском факултету

Акција на Економском факултету

GDE IDE MOJA KRV

Sve počinje ovdje!
Kod vaše prve posete
transfuziološkoj ustanovi,
pored doze krvi, uzeće se i
mali uzorak krvi iz vaše ruke

Kod nekih davalaca iz krvi
se uzima plazma, a ostatak
krvi se vraća davaocu u
procesu koji se zove
PLAZMAFEREZA

Transfuziološke ustanove
sakupljaju krv na
terenu (mobilne ekipe)
i u samoj ustanovi

Vaš uzorak krvi se testira, određuje
se krvna grupa i kontroliše
prisustvo virusa

Krv ili njeni
sastavni delovi dostavljaju
se bolnicama prema
potrebama

Nisam znao da ima
tako mnogo toga u
kosi krvi

Kad su potrebe bolesnika zadovoljene,
iz preostale plazme izdvaja se albumin,
imunoglobulini i činioci koagulacije

Svi proteinski
produkti dobijeni
iz plazme pomažu
u lečenju bolesnika

I evo gde Vaša krv
završava!

**Сваки давалац
крви је херој**

